

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Rīgā

SIA "Tet"
[..]

Lietā Nr. [..]

Lēmums

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Nr. [..]

[1] Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) 2022. gada 15. jūlijā pieņēma lēmumu Nr. [..] *Par soda piemērošanu* (turpmāk – lēmums) administratīvā pārkāpuma lietā Nr. [..] (turpmāk – lieta), atzīstot SIA “Tet”, reģistrācijas numurs 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011 (turpmāk – Tet) par vainīgu Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Datu regula) 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, piemērojot Tet nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda, t.i. samazinot piemēroto naudas EUR 3 200 000,00 (trīs miljoni divi simti tūkstoši euro, 00 centi) apmērā par 50 procentiem, galīgo naudas sodu nosakot 1 600 000 (viens miljons seši simti tūkstoši euro, 00 centi) apmērā. Lēmums paziņots Tet 2022. gada 15. jūlijā, nosūtot to uz Tet elektroniskā pasta adresi.

[2] Lēmumā konstatēti šādi apstākļi un tas pamatots ar tālāk minētajiem apsvērumiem:

[2.1.] Lietas materiālos atrodas Inspekcijas amatpersonas [..] (turpmāk – amatpersona) 2022. gada 4. janvāra ziņojums Nr.[..] “Par SIA “Tet” rīcību” (turpmāk – ziņojums). Saskaņā ar ziņojumā norādīto, Inspekcija 2021. gada 9. augustā saņēma Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valmieras iecirkņa pārsūtīto [..] 2021. gada 19. jūnija iesniegumu kopā ar Policijas resoriskās pārbaudes materiāliem² par to, ka, piesakot līgumu par elektronisko sakaru pakalpojumiem ar Tet, tika izmantoti [..] nepilngadīgās māšas, [..], personas dati. No Iesnieguma izriet, ka 2021. gada 16. jūnijā [..] ir saņēmusi vēstuli no SIA “Creditreform Latvija” (turpmāk – Creditreform) par to, ka 2021. gada 15. jūnijā Tet ir iesniedzis Creditreform pieteikumu par parāda ārpusstiesas atgūšanu no [..].

Tet, sniedzot atbildi uz Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Liepājas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas informācijas pieprasījumu Nr.[..], 2021.gada 22.jūlija atbildes vēstulē Nr.[..] paskaidroja, ka 2020.gada 17.decembrī Tet mājas lapā www.tet.lv tika pieteikts pakalpojums “Tet +

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula Nr.2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)

² Inspekcijā reģistrēts ar Nr.[..].

Filmas un Seriāli (Shortcut)” uz [...] (p.k. [...]) vārda, bet personas ar personas kodu [...] starp Tet klientiem nav. Līgums un tā pielikums par Pakalpojumu no klienta puses netika parakstīts, kā arī netika elektroniski apstiprināts Tet klientu pašapkalpošanās sistēmā www.manstet.lv (turpmāk – *Mans Tet*). Ņemot vērā, ka samaksa par sniegtajiem pakalpojumiem netika veikta, Tet vairākkārtīgi nosūtīja brīdinājuma vēstules, bet 2021. gada 15. jūnijā parādsaistības tika nodotas Creditreform.

Ņemot vērā minēto, Inspekcija pieprasīja Tet papildus informāciju par Tet veikto personas datu apstrādi, piesakot un apstiprinot pakalpojumus Tet mājas lapā www.tet.lv un *Mans Tet*, kā arī nododot klienta parādsaistības parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējiem³, un Tet atsaucoties uz DVI pieprasījumu, iesniedza savu paskaidrojumu⁴.

[2.2] Paskaidrojumā Tet norādīja, ka klientam ir iespēja interneta vietnē <https://tet.plus> (turpmāk – *Tet+*) pieteikt pakalpojumus, aizpildot pieteikumu elektroniskajā formā, norādot tajā līguma noslēgšanai un izpildei nepieciešamo informāciju: vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja ir jauna formāta personas kods, tad nepieciešams norādīt arī dzimšanas datumu), mobilā telefona numuru, elektroniskā pasta adresi un dzīvesvietas adresi. Tet paskaidroja, ka pie pieteikuma aizpildīšanas personas koda laukā tiek veikta sintakses pārbaude, izmantojot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) sagatavoto personas koda verifikācijas rīku. Turpmāk pieteikums tiek apstrādāts un izveidots līgums, kas tiek ievietots *Mans Tet*. Līgumu klients var apstiprināt *Mans Tet*, autorizējoties ar internetbanku. Tādējādi, *Tet+* pēcapmaksas pakalpojumu var pieslēgt pilngadīga persona, kuras identitāte tiek pārbaudīta pie līguma noslēgšanas, kas iespējama tikai pēc internetbankas autorizācijas. Gadījumā, ja pieteikšanās fāzē tiek ievadīti nepareizi vai nepatiesi dati, nevar tikt izveidots līgums vai arī tas nevar tikt apstiprināts, jo autorizēšanās ar internetbanku pie līguma akceptēšanas uzrāda kļūdas pazīmi.

Attiecībā uz klienta personas datu nodošanu parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzējiem, Tet paskaidroja, ka piedziņai nododams parāds, kas izriet no noslēgtā līguma (līgums tiek apstiprināts, klientu identificējot ar internetbanku), un ka, nododot parādu piedziņai citā starpā tiek pārbaudīts personas maksātspējas statuss.

Izvērtējot Tet sniegto informāciju, tika konstatēts, ka Iesniegumā minētajā gadījumā, Tet nodeva Creditreform parādsaistības, kas izriet no līguma, kas netika parakstīts vai apstiprināts autorizējoties internetbankā, tādējādi netika veikta klienta identifikācija un iesniegto ziņu pareizības pārbaude, kā rezultātā Creditreform tika nodoti nepilngadīgas personas ([..]) personas dati.

[2.3] Ievērojot iepriekš minēto, Inspekcijas amatpersona nolēma uzsākt pārbaudi par pakalpojuma pieteikšanu tiešsaistē. Pārbaudes rezultātā konstatēts turpmākais:

[2.3.1.] 2021. gada 9. decembrī tika veikta *Tet+* interneta vietnes apskate⁵, kuras ietvaros tika konstatēts, ka Tet operators veica zvanu nevis uz pieteikumā norādīto tālruņa numuru, bet gan uz personas, kuras personas kods tika norādīts pieteikumā, tālruņa numuru.

[2.3.2.] 2021.gada 16.decembrī tika veikta atkārtota *Tet+* interneta vietnes apskate⁶, kuras rezultātā secināts, ka Tet līguma sagatavošanai ir izmantojis svešas personas, kuras personas kods tika norādīts pieteikumā, datus (nevis datus, kuri bija norādīti pašā pieteikumā), bez šīs personas ziņas un piekrišanas, neveicot nekādas darbības, lai pārliecinātos par pieteikumā norādītās informācijas pareizību un neveicot klienta identifikāciju pirms līguma sagatavošanas un attiecīgā pakalpojuma sniegšanas.

[2.3.3.] 2022. gada 22. decembrī veikta jauna *Tet+* interneta vietnes apskate⁷, kuras laikā konstatēts, ka Tet līguma sagatavošanai ir izmantojis pieteikuma veidlapā norādītus nekorektos

³ Inspekcijas 2021.gada 28.oktobra vēstule Nr.[..] “Par informācijas pieprasījumu”.

⁴ Tet 2021.gada 23.novembra vēstule Nr.[..] (Inspekcijā reģistrēta ar Nr.[..]).

⁵ Inspekcijas 2021.gada 14.decembra pārbaudes akts Nr.[..].

⁶ Inspekcijas 2021.gada 20.decembra pārbaudes akts Nr.[..].

⁷ Inspekcijas 2021.gada 27.decembra pārbaudes akts Nr.[..].

personas datus, neveicot jebkādu sniegto ziņu pareizības un klienta identitātes pārbaudi pirms līguma sagatavošanas un attiecīgā pakalpojuma sniegšanas, jo pakalpojums tika pieteikts, izmantojot nepilngadīgas personas personas kodu.

[2.4] Nolūkā noskaidrot administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, lietas izskatīšanas gaitā vairākkārt tika pieprasīta informācija no Tet.

[2.5] 2022. gada 14. jūnijā veikta apskate, kuras laikā konstatēts, ka *Tet+* pēcapmaksas pakalpojuma pieteikšana ir iespējama tikai pēc lietotāja identitātes pārbaudes ar internetbankas autentifikāciju.

[2.6] Ievērojot pārbaudes laikā iegūto informāciju, kā arī Tet sniegtajos paskaidrojumos norādīto, Inspekcijas amatpersona konstatēja vairākus Tet veiktus pārkāpumus:

1) klientam, piesakot elektronisko sakaru pakalpojumu, pakalpojums tiek nodrošināts un pieslēgts, klientam neapstiprinot līgumu. Tādējādi Tet apstrādā tādu personu datus, kuru identitāte nav pārbaudīta, līdz ar to tiek pārkāpts Datu regulas 5.panta 1.punkta a) un d) apakšpunkts;

2) personai, kura līgumu nav apstiprinājusi, Tet izraksta rēķinu par sniegtajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, personas datus iegrāmatojot un glabājot grāmatvedību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos. Tādējādi tiek pārkāpts Datu regulas 5.panta 1.punkta a) un d) apakšpunkts, turklāt šāda datu apstrāde notiek bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma;

3) klienta, kurš nav apstiprinājis līgumu Tet noteiktajā kārtībā un kurš nav veicis piestādīto rēķinu apmaksu, personas datus Tet nodeva ārpusstiesas parādu piedziņas uzņēmumam. Tādējādi tiek pārkāpts Datu regulas 5.panta 1.punkta a) un d) apakšpunkts, turklāt šāda datu apstrāde notiek bez Datu regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamatojuma;

4) ievietojot minētos līgumus Tet klientu pašapkalpošanās sistēmā www.manstet.lv attiecīgajā lietotāja kontā, Tet izpauž (nodod) personas koda īpašnieka datus (vārdu, uzvārdu, dzimšanas datumu un dzīves vietas adresi) trešajām personām, kuras izmantoja šīs personas datus. Tādējādi tiek pārkāpts Datu regulas 5.panta 1.punkta a) un f) apakšpunkts;

5) Tet apstrādā (salīdzina) jauno klientu personas datus ar tās datu bāzē pieejamiem klientu (arī bijušajiem) datiem. Tādējādi tiek pārkāpts Datu regulas 5.panta 1.punkta a), b), d) un e) apakšpunkts.

[3] 2022. gada 2. augustā Inspekcijā saņemta Tet 2022. gada 1. augusta sūdzība par lēmumu (turpmāk – sūdzība), lūdzot izskatīt lietu mutvārdu procesā, atcelt lēmumu pilnībā un izbeigt administratīvā pārkāpuma procesu. Inspekcija konstatē, ka sūdzība iesniegta Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL) 168. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā un tās izskatīšana ir pieļaujama.

Atbilstoši AAL 172. panta pirmajai daļai augstāka amatpersona sūdzību izskata rakstveida procesā viena mēneša laikā no sūdzības saņemšanas dienas, savukārt atbilstoši 172. panta otrajai daļai augstāka amatpersona pēc savas iniciatīvas var sūdzību izskatīt arī mutvārdu procesā, ja atzīst to par lietderīgu. Ņemot vērā Tet sūdzībā norādīto lūgumu lietu izskatīt mutvārdu procesā un to, ka Covid-19 izplatības riski ir mazinājušies, Inspekcijas direktore uzskatīja par iespējamu lietu izskatīt mutvārdu procesā.

Sūdzība mutvārdu procesā tika izskatīta 2022. gada 1. septembrī un Tet paustie argumenti ir izvērtēti, atspoguļoti turpmākajā lēmuma tekstā kontekstā ar sūdzībā paustajiem argumentiem, kā arī ņemti vērā, pieņemot šo lēmumu.

Lietas izskatīšanas gaitā Tet sniedza papildu informāciju par Tet pieejamo pakalpojumu klāstu un *Tet+* pakalpojuma nošķiršanu no visiem Tet pieejamiem pakalpojumiem. Tet apstiprināja, ka līdz 2022. gada 13. janvārim, kad *Tet+* pakalpojuma attālināta pieteikšana tika nodrošināta tikai izmantojot internetbankas autentifikāciju, klients varēja pieteikt *Tet+* pakalpojumu, neautentificējoties un Tet nepārliecinoties, ka persona, kuras vārds, uzvārds norādīts pieteikumā,

sakrīt ar norādīto personas kodu. Tāpat Tet norādīja, ka nav nodevusi nepilngadīgas personas ([..]) personas datus parādu piedzinējam Creditreform, ņemot vērā, ka, piesakot pakalpojumu, minētā persona bija norādījusi pilngadīgas personas personas kodu, līdz ar to Tet bija nodevusi Creditreform informāciju par [..] kā par pilngadīgu personu. Ievērojot minēto, Tet lūdz atcelt lēmumu pilnībā un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Inspekcijas direktore norāda, ka Tet sūdzībā ietvertie iebildumi tiks izvērtēti tādā secībā, kā tie tikuši norādīti sūdzībā, kopsakarā ar mutvārdu paskaidrojumos norādīto, vienlaikus iebildumus par līdzīga rakstura jautājumiem izvērtēs vienkopus.

Procesuālie pārkāpumi

[4] Sūdzībā norādīts, ka administratīvā pārkāpuma procesā nav ievēroti likumdevēja noteiktie termiņi lietas uzsākšanai. Proti, Inspekcija 2022. gada 7. janvārī, 5 mēnešus pēc ziņu saņemšanas 2021. gada 9. augustā, pieņēmusi AAL 117. panta pirmajā daļā noteikto lēmumu, tādējādi būtiski pārkāpjot likumdevēja noteikto procesuālo termiņu – trīs darba dienas vai (ilgstošas ziņu pārbaudes gadījumā) vienu mēnesi. Cita starpā Inspekcija uz saņemtajām policijas ziņām reaģēja tikai 2021. gada 28. oktobrī, kad nosūtīja Tet informācijas pieprasījumu.

Inspekcijas direktores ieskatā konkrētajā lietā ir ievērots administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas termiņš, jo lieta tika uzsākta uzreiz pēc tam, kad Inspekcijas amatpersona bija ieguvusi visu nepieciešamo informāciju, kas ļāva pieņemt, ka varētu būt noticis administratīvais pārkāpums.

Inspekcija direktore paskaidro, ka, izskatot sūdzības par iespējamiem personas datu apstrādes pārkāpumiem, pirms ierosināt administratīvā pārkāpuma procesu vai administratīvo procesu, Inspekcija ievēro Datu regulā un Fizisko personu datu apstrādes likumā (turpmāk – FPDAL) noteikto normatīvo regulējumu. Cita starpā FPDAL 15. pants noteic pārbaudes veikšanas kārtību, paredzot, ka pārbaude ietver visu veidu darbības, ko inspekcija veic, lai noskaidrotu datu apstrādes atbilstību datu regulas un citu normatīvo aktu prasībām, tostarp datu apstrādes vietas apmeklēšanu, informācijas iegūšanu, izmantojot visas tiesiskās metodes, un citas nepieciešamās darbības. Līdz ar to, Inspekcijai līdz konkrēta procesa uzsākšanas brīdim ir rīcības brīvība veikt nepieciešamās darbības un izmeklēt konkrēto gadījumu, lai pārliecinātos par iespējamā pārkāpuma esamību.

Jānorāda, ka pārbaudes veikšana pirms administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanas ir arī pārziņa interesēs, jo ne katra pārbaude rezultējas administratīvā pārkāpuma procesā. Inspekcijas pārbaudes rezultātā var tikt uzsākts administratīvais process, kas noslēdzas ar administratīvo aktu, vai atbilstoši “Konsultē vispirms” principam veikta pārziņa informēšana par tā veiktās datu apstrādes atbilstības Datu regulai nodrošināšanu, vai vispār netikt veiktas nekādas turpmākas darbības. Ja pēc katras saņemtās sūdzības Inspekcijai būtu jāuzsāk administratīvā pārkāpuma process, tas nepamatoti apgrūtinātu pārziņus, iesaistot tos nevajadzīgos administratīvā pārkāpuma procesos, jo ne katra datu subjekta sūdzība ir pamatota un liecina par administratīvo pārkāpumu.

Kā savā lēmumā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, Datu regulas noteikumi paredz Inspekcijai tiesības, reaģējot uz personas datu apstrādes pārkāpumiem, pieņemt kādu no noteikumos ietvertajiem lēmumiem, vienlaicīgi atstājot uzraudzības iestādei novērtējuma brīvību attiecībā uz lēmuma veidu. Saņemot sūdzību par iespējamu personas datu apstrādes pārkāpumu, inspekcija sākotnēji veic saņemto ziņu pārbaudi, tostarp, pieprasa informāciju no datu pārziņa un/vai apstrādātāja, lai konstatētu, vai personas datu apstrāde datu subjekta minētajā gadījumā vispār ir notikusi. Iesnieguma iesniegšana par iespējamu pārkāpumu personas datu apstrādes procesā vēl nenozīmē, ka iesniegumā norādīto ziņu pārbaude rezultēsies ar pārkāpuma konstatēšanu, administratīvā akta izdošanu un korektīva līdzekļa piemērošanu vai administratīvā soda uzlikšanu.

Inspekcija administratīvo procesu vai administratīvā pārkāpuma procesu pret datu pārzini uzsāk tikai tad, kad tai kļūst zināmi fakti. Šādus faktus inspekcija iegūst, veicot pārbaudi un iegūstot nepieciešamo informāciju, kas savukārt dod pamatu uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.

Lēmumu par atbilstošāko līdzekli (lēmumu par lietas ierosināšanu) var pieņemt tikai tad, kad ievāktas pietiekamas ziņas, lai izvērtētu, vai personas datu apstrādes pārkāpums vispār ir noticis, un šī pārkāpuma raksturu. Tātad lēmuma pieņemšanas termiņš ir skaitāms nevis no iesniedzēja sūdzības iesniegšanas brīža, bet gan no personas datu apstrādes pārkāpuma atklāšanas brīža, proti, kad ir pabeigta attiecīgā pārbaude un apstākļu noskaidrošana un tiek konstatēts, ka persona tiešām ir izdarījusi personas datu apstrādes pārkāpumu⁸.

Ņemot vērā minēto, Inspekcijas amatpersona veica pārbaudes, lai noskaidrotu Tet+ pakalpojuma saņemšanas kārtību un izvērtētu atbilstību datu aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasībām. Pārbaudes rezultātā tika konstatētas vairākas neatbilstības, kas liecināja par iespējamu pārkāpumu, tādējādi Inspekcijas amatpersona sagatavoja ziņojumu, kurā vērsa uzmanību uz pārbaudē konstatēto. Pamatojoties uz amatpersonas sagatavoto ziņojumu tika pieņemts lēmums uzsākt administratīva pārkāpuma procesu, jo ziņojumā sniegtā informācija tika uzskatīta par pietiekamu pamatu iespējama pārkāpuma izdarīšanā. Ņemot vērā, ka amatpersonas ziņojums tika sagatavots 2022. gada 4. janvārī, savukārt lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu tika pieņemts 2022. gada 7. janvārī, secināms, ka triju darbdienu laikā atbilstoši AAL 117. panta pirmajai daļai tika pieņemts viens no norādītajiem lēmumiem. Attiecībā uz apstākli, ka Inspekcija informācijas pieprasījumu Tet nosūtīja tikai 2021. gada 28. oktobrī, norādāms, ka Datu regulas 78. panta 2. punktā ir noteikts trīs mēnešu termiņš, kādā uzraudzības iestādei ir jāizskata sūdzība un jāinformē datu subjekts par sūdzības izskatīšanas virzību vai rezultātiem. Vienlaikus ne Datu regula, ne FPDAL nenoteic termiņu, kādā Inspekcijai būtu jāvērsas pie pārziņa, lai noskaidrotu sūdzībā norādītos apstākļus, līdz ar to iebildums, ka Inspekcija novēloti vērsās pie Tet ar informācijas pieprasījumu, nav pamatots.

Ievērojot minēto, Datu valsts inspekcijas direktore uzskata, ka lieta ir izskatīta savlaicīgi un ievērojot AAL noteikto administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas termiņu.

[5] Tet sūdzībā norāda, ka administratīvā pārkāpuma process faktiski ir bijis nesamērīgi garš, pārkāpjot arī lēmuma pieņemšanas termiņu. Tet ieskatā Inspekcija nav ievērojusi AAL 133. pantā noteikto administratīvā pārkāpuma izskatīšanas termiņu, jo atbilstoši minētajai tiesību normai lietas izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas termiņu var pagarināt uz laiku, kas nepārsniedz četrus mēnešus no dienas, kad pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, vienlaikus Inspekcijas amatpersona lēmumu ir pieņēmusi 2022. gada 15. jūlijā, kas ir gandrīz 2 mēnešus pēc noteiktā termiņa. Papildus Tet pauž viedokli, ka Inspekcija gandrīz gadu ir izskatījusi lietu, kas ir nesamērīgs termiņš pret veikto izmeklēšanas darbību apjomu, tādējādi pārkāpjot procesuālos termiņus. Sūdzībā arī norādīts, ka nesamērīgi garais lietas izskatīšanas termiņš ir apgrūtinājis Tet iespējas realizēt savas procesuālās tiesības un sniegt precīzākus paskaidrojumus Inspekcijai, tā, piemēram, Tet pietiekoši skaidri nespēja identificēt savu statusu procesā, savas tiesības un līdz ar to tās realizēt, ņemot vērā, ka tika veiktas izmeklēšanas darbības, sagatavoti Akti jeb procesuālo darbību protokoli, kaut administratīvā pārkāpuma process nebija ierosināts. Papildus Tet arī pēc administratīvā pārkāpuma procesa ierosināšanas 2022. gada 7. janvārī ir bijis apgrūtināti konstatēt, par kādu lietu īsti ir administratīvā pārkāpuma process. Nesamērīgi garais lietas izskatīšanas termiņš ir radījis kļūdas pārkāpuma smaguma novērtēšanā, jo atsevišķas izolētas situācijas ir nepamatoti interpretētas kā sistēmiskas jeb tiesiskas personas datu apstrādes sistēmas neatbilstība un attiecīgi arī piemērotajā

⁸ Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2020. gada 28. aprīļa lēmums lietā Nr. A420230820

sankcijā, kā arī radījis kļūdas finanšu gada noteikšanā, no kura aprēķināma iespējamā soda sankcija, būtiski palielinot soda sankcijas apmēru. Visbeidzot Tet vērš uzmanību, ka Inspekcijai bija jāpiemēro princips “Konsultē vispirms”, jo lietā nav cietušo un laikā, kad tika uzsākts administratīvā pārkāpuma process, proti, 2022. gada 7. janvārī, Tet jau bija pabeidzis 2021. gada oktobrī iesākto papildu tehnisko aizsardzības līdzekļu pievienošanu, kas stājās spēkā 2022. gada 13. janvārī, un sākotnēji identificētais risks tika pilnībā novērsts, tāpat kā [...] gadījums bija atrisināts.

Attiecībā uz lietas izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas termiņu Inspekcijas direktore norāda, ka ar Inspekcijas 2022. gada 13. aprīļa vēstuli Nr. [...] *Par papildu paskaidrojumu un dokumentu iesniegšanu un administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas termiņa pagarināšanu* lietas izskatīšanas termiņš tika pagarināts līdz 2022. gada 8. jūlijam. Vienlaikus Inspekcijas direktore konstatē, ka atbilstoši AAL 133. panta pirmajai daļai administratīvā pārkāpuma lietu izskata un lēmumu pieņem pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu. Savukārt atbilstoši AAL 133. panta otrajai daļai ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, amatpersona to var pagarināt uz laiku, kas nepārsniedz četrus mēnešus no dienas, kad pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu. Administratīvā pārkāpuma process tika uzsākts 2022. gada 7. janvārī un pagarināts līdz 2022. gada 9. maijam, savukārt 2022. gada 13. aprīlī lietas izskatīšanas termiņš tika pagarināts līdz 2022. gada 8. jūlijam, kas nozīmē, ka netika ievērots četru mēnešu termiņš lietas izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai. Vienlaikus Inspekcijas direktore norāda, ka atbilstoši Augstākās tiesas Senāta praksei, vērtējot procesuālā pārkāpuma ietekmi uz procesa rezultātu, ir jānoskaidro, vai šis pārkāpums varēja ietekmēt lēmuma saturu pēc būtības.⁹ Līdz ar to, ievērojot minēto, kaut arī lietas izskatīšanā netika ievērots lēmuma pieņemšanas termiņš četru mēnešu laikā no administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas dienas, vienlaikus Inspekcijas direktore ieskatā šis procesuālais pārkāpums nevarēja ietekmēt galīgo lēmumu lietā. Papildus norādāms, ka lietas izskatīšanas termiņš tika nokavēts, jo lietas izskatīšanas gaitā nepārtraukti tika pieprasīta informācija, tika izvērtētas Tet sniegtās atbildes, līdz ar to Inspekcijas direktore secina, ka neatkarīgi no tā, vai lēmums tiktu pieņemts četru mēnešu laikā vai dienā, kad tas tika faktiski pieņemts, šis apstāklis neietekmēja gala rezultātu, jo bija nepieciešams noskaidrot visus apstākļus lietā un tos izvērtēt.

Attiecībā uz nesamērīgi garo lietas izskatīšanas laiku, Inspekcijas direktore norāda, ka administratīvā pārkāpuma process tika uzsākts tikai 2022. gada 7. janvārī, savukārt lēmums tika pieņemts 2022. gada 15. jūlijā, kas nozīmē, ka lietas izskatīšana nenotika vienu gadu kā to norāda Tet. Administratīvā pārkāpuma procesa gaitā Inspekcija pieprasīja nepieciešamo informāciju no Tet, vērtēja to, atkārtoti pieprasīja informāciju, kopumā Inspekcijai četras reizes pieprasot Tet informāciju, līdz ar to lietas izskatīšanas gaitā nepārtraukti tika veiktas kādas darbības, lai noskaidrotu, vai ir veikts administratīvais pārkāpums. Tādējādi Inspekcijas direktore ieskatā nepamatots ir Tet apgalvojums, ka Inspekcija ir nesamērīgi ilgi izskatījusi lietu.

Attiecībā uz norādi, ka Tet pietiekoši skaidri nespēja identificēt savu statusu procesā, norādāms, ka administratīvā pārkāpuma process tika uzsākts 2022. gada 7. janvārī, pieņemot lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un lietas izskatīšanas termiņa pagarināšanu, kur cita starpā lēmuma otrajā lappusē tika norādītas Tet kā pie atbildības saucamās personas tiesības un pienākumi. Līdz ar to, uzsākot procesu, Tet tika informēta par tās statusu procesā. Attiecībā uz laika posmu līdz administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai, Tet netika piešķirts procesuālais statuss, jo Inspekcija īstenoja pārbaudes darbības atbilstoši Datu regulai un FPDAL, nevis administratīva pārkāpuma procesa vai administratīvā procesa ietvaros. Papildus Inspekcijas rīcībā nebija informācijas, ka Tet ir neizpratne par savu procesuālo statusu, kas tai liedz īstenot savas tiesības.

⁹ Administratīvo pārkāpumu tiesības, Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi, sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā.- Rīga, Tiesu namu aģentūra, 2020, 409.lpp.

Lietas izskatīšanas gaitā Tet sniedza Inspekcijai tās pieprasīto informāciju, iepazīnās ar lietas materiāliem, kas liecina gluži par pretējo, ka Tet skaidri saprot savu procesuālo statusu un īsteno AAL noteiktās tiesības. Cita starpā minētais neliedza Tet vērsties Inspekcijā ar lūgumu skaidrot tās procesuālo statusu pirms administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas, bet Inspekcija šādu pieprasījumu nesauņēma. Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore ieskatā Tet tika sniegta nepieciešamā informācija par tā statusu procesā, kā arī nepastāvēja apstākļi, kas apgrūtināja Tet izpratni par tās statusu procesā.

Tet norādīja, ka arī pēc administratīvā pārkāpuma procesa ierosināšanas 2022. gada 7. janvārī ir bijis apgrūtināti konstatēt, par kādu lietu īsti ir administratīvā pārkāpuma process. Inspekcijas direktore paskaidro, ka lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu tika norādīta AAL 121. panta pirmajā daļā uzskaitītā informācija, tostarp ziņas par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem, proti, par kādām Tet veiktajām darbībām, kas atzītas par neatbilstošām Datu regulai, tika ierosināts process. Papildus norādāms, ka administratīvā pārkāpuma procesa izskatīšanas laikā Inspekcija nosūtīja Tet vairākus informācijas pieprasījumus, uz kuriem Tet sniedza atbildes. Inspekcijas direktore konstatē, ka 2022. gada 7. janvāra lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un lietas izskatīšanas termiņa pagarināšanu cita starpā tika norādīts, ka lieta uzsākta par Tet rīcību, elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, sagatavošanai, noslēgšanai un izpildei, nepārbaudot personu, kuras attālināti piesaka elektronisko sakaru pakalpojumu, identitāti. Turpmāk lietas izskatīšanas gaitā Inspekcijas amatpersona konkretizē attiecībā uz kādu elektronisko sakaru pakalpojumu tiek veikta administratīvā pārkāpuma lieta, proti, *Tet+* pakalpojumu, līdz ar to Inspekcijas direktore secina, ka Tet rīcībā bija informācija, ka lietas izskatīšana notiek par *Tet+* pakalpojumu.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka lietas izskatīšanas gaitā Tet rīcībā bija pietiekama informācija par pārkāpuma būtību un to, ka pārkāpums attiecināms tieši uz *Tet+* pakalpojumu un tajā konstatētajām neatbilstībām.

Tet skaidroja, ka nesamērīgi garais lietas izskatīšanas termiņš ir radījis kļūdas gan pārkāpuma smaguma novērtēšanā, gan finanšu gada noteikšanā, no kura aprēķināma iespējamā soda sankcija, būtiski palielinot soda sankcijas apmēru. Inspekcijas direktore norāda, ka pārkāpuma smagums tika vērtēts, ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus un to juridisko vērtējumu, un atbilstoši Inspekcijas izstrādātajam administratīvo sodu apmēra noteikšanas rīkam, Tet izdarītais pārkāpums tika kvalificēts kā vidēji smags. Inspekcijas direktore paskaidro, ka administratīvā pārkāpuma process netika ierosināts konkrēti par [...] gadījumu, bet gan, pamatojoties uz šo gadījumu, tika veikta pārbaude par Tet sniegtā pakalpojuma *Tet+* saņemšanas kārtību, tādējādi nav pamatots Tet norādītais, ka Inspekcija neprecīzi sasaistījusi Tet atbildes ar Inspekcijas rīcībā esošo informāciju. Attiecībā uz Tet ieskatā nepareizi noteiktu finanšu gadu, no kura aprēķināts piemērotais naudas sods, norādāms, ka atbilstoši Datu regulas 83. panta 5. punktam administratīvus naudas sodus uzņēmuma gadījumā piemēro līdz 4 % no tā kopējā visā pasaulē iepriekšējā finanšu gadā gūtā gada apgrozījuma. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2022. gada 12. maija vadlīnijās nr. 04/2022 par administratīvo sodu aprēķināšanu¹⁰ ir teikts, ka jautājumā par to, uz kuru notikumu attiecas termiņš "iepriekšējais", Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) judikatūra konkurences tiesībās var tikt attiecināta arī uz Datu regulas sodiem, lai attiecīgais notikums būtu lēmums par soda piemērošanu, ko izdevusi uzraudzības iestāde, nevis pārkāpuma izdarīšanas brīdis vai tiesas lēmums. Līdz ar to, piemērojot Tet naudas sodu, pamatoti tika ņemts vērā iepriekšējā, t.i., 2021. gadā, gūtais apgrozījums, jo lēmums par soda piemērošanu pieņemts 2022. gadā. Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka, nosakot Tet sodu, ir ievērojusi Datu

¹⁰ Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR, Adopted on 12 May 2022 – version for public consultation (*vadlīnijas šobrīd ir nodotas publiskajai apspriešanai un to teksts var mainīties*), pieejams: https://edpb.europa.eu/system/files/2022-05/edpb_guidelines_042022_calculationofadministrativefines_en.pdf.

regulas 83. panta 5. punktā noteikto par soda apmēra noteikšanu no visā pasaulē iepriekšējā finanšu gadā gūtā gada apgrozījuma.

Attiecībā uz “Konsultē vispirms” principa piemērošanu konkrētā gadījumā, Inspekcijas direktore norāda, ka princips “Konsultē vispirms” Tet tika piemērots attiecībā uz iepriekš konstatētu pārkāpumu 2021. gadā, piemērojot rājienu un uzliekot par pienākumu turpmāk veicot personas datu apstrādi, ievērot lēmumā minētās un citas personas datu aizsardzības prasības. Inspekcijas direktore paskaidro, ka ne visos gadījumos tiek piemērots princips “Konsultē vispirms”. Minētā principa piemērošana tiek izvērtēta, ņemot vērā vairākus aspektus – gan to, vai izvēlētais līdzeklis būs piemērots un atturēs pārzini no turpmāku pārkāpumu izdarīšanas, kā arī, vai jau iepriekš pārziņa darbībā ir tikuši konstatēti veikti pārkāpumi. Ņemot vērā, ka Tet tika atkārtoti konstatētas neatbilstības personas datu apstrādi regulējošo normatīvo aktu prasībām, Inspekcija nesaskatīja iespēju atkārtoti piemērot principu “Konsultē vispirms”, tādējādi, pieņemot lēmumu par atbilstošāko līdzekli, tika uzskatīts naudas sods.

[6] Tet pauž viedokli, ka administratīvā pārkāpuma procesā izmeklēšanas darbību veikšanā tika prettiesiski iesaistītas privātpersonas. Proti, Tet ieskatā ar administratīvo pārkāpumu procesu nesaistītas privātpersonas tika iesaistītas apskatē, tādējādi Inspekcija pārkāpa savas pilnvaras. Tāpat Inspekcija piekļuvusi privātpersonas [..] e-pasta datiem, par ko Inspekcijas amatpersona ir tieši norādījusi izmeklēšanas darbību protokolos. Iesaistot privātpersonas izmeklēšanas darbību veikšanā Tet ieskatā ir konstatējama ietekme uz pierādījumu pieļaujamību. Cita starpā izmeklēšanas darbībās iesaistīto privātpersonu personas datu apstrāde tika veikta bez tiesiska pamata.

Vispirms Inspekcijas direktore paskaidro, ka izmeklēšanas darbības līdz administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai tika veiktas FPDAL IV nodaļas, nevis AAL ietvaros, jo Inspekcijai ir tiesības veikt pārbaudi arī neuzsākot administratīvā pārkāpuma procesu vai neierosinot administratīvo procesu. Tādējādi norāde, ka 2021. gada 9. decembra, 16. decembra, 22. decembra un 28. decembra apskates tika veiktas, pamatojoties uz AAL 109. pantu, nav pamatota.

Attiecībā uz privātpersonu iesaisti pārbaudes ietvaros, Inspekcijas direktore norāda, ka nolūkā noskaidrot Tet pakalpojuma *Tet+* saņemšanas kārtību un tā atbilstību datu apstrādi regulējošo normatīvo aktu prasībām, apskates gaitā Inspekcijas amatpersona apstrādāja privātpersonu personas datus. Vienlaikus mērķi izvērtēt Tet sniegtā pakalpojuma saņemšanas kārtību Inspekcijas amatpersona nevarēja sasniegt, neveicot personas datu apstrādi, jo, lai saņemtu pakalpojumu, bija nepieciešams aizpildīt pieteikumu, tajā norādot personas datus. Kaut arī pārbaudes ietvaros tika izmantoti privātpersonu personas dati, Inspekcijas direktore norāda, ka minētās personas neiesaistījās aktu par interneta vietnes apskati sagatavošanā un pārbaudes ietvaros iegūto rezultātu izvērtējumā. Minētās darbības veica Inspekcijas amatpersonas. Privātpersonām, kuru personas dati tika izmantoti, veicot pārbaudes, netika izpausta informācija, kas saistīta ar lietas izskatīšanu. Cita starpā privātpersonu personas datu apstrāde tika veikta, ievērojot Datu regulā noteikto datu subjekta informēšanas pienākumu un atbilstošu tiesisko pamatu datu apstrādei. Ņemot vērā, ka privātpersonas patstāvīgi neveica izmeklēšanas darbības, nav pamatots Tet iebildums par pierādījumu nepieļaujamību. Attiecībā uz Tet norādi, ka likumdevējs nav noteicis tiesības Inspekcijai iesaistīt citu personu administratīvā pārkāpuma procesa veikšanā, t.sk., nepilngadīgo, kā tas ir noteikts, piemēram, policijas darbiniekiem atbilstoši likuma “Par Policiju” 12. panta 34. punktam, Inspekcijas direktore paskaidro, ka privātpersonu fiziska iesaiste izmeklēšanas darbībās, veicot kontrolpirkumus un privātpersonu personas datu apstrāde ir nošķiramas darbības, ņemot vērā, ka Inspekcijas amatpersona pārbaudes īstenoja patstāvīgi, izvērtējumu par pārbaudes rezultātiem veica neiesaistot privātpersonas, līdz ar to nevar uzskatīt, ka privātpersonas tika iesaistītas izmeklēšanas darbībās.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore ieskatā pārbaudes veikšanas laikā privātpersonas netika iesaistītas prettiesiski, jo nolūkā veikt pārbaudi par *Tet+* pakalpojuma pieteikšanu, bija

nepieciešams veikt personas datu apstrādi. Inspekcijai nepastāvēja citādāki rīcības modeļi vai pierādīšanas līdzekļi, kā pārbaudīt pakalpojuma īstenošanu praksē.

[7] Sūdzībā norādīts, ka izmeklēšanas darbības prettiesiski tika veiktas pirms administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas. Proti, administratīvā pārkāpuma procesa izmeklēšanas darbības tika veiktas 2021. gada decembrī, lai gan pats process faktiski ir uzsākts tikai 2022. gada 7. janvārī. Tet norāda, ka izmeklēšanas darbību veikšana ir pieļaujama tikai pēc procesa uzsākšanas. Savukārt, ja amatpersona veic resorisko pārbaudi, tiklīdz amatpersonas rīcībā ir ziņas, kas skaidri norāda uz izdarīto administratīvo pārkāpumu, amatpersonai ir nekavējoties jāuzsāk administratīvā pārkāpuma process.

Inspekcijas direktore norāda, ka FPDAL IV nodaļa noteic pārbaudes īstenošanas kārtību, neatkarīgi no kāda cita uzsākta procesa. FPDAL IV nodaļas regulējums attiecas uz Inspekcijas tiesībām veikt pārbaudi arī pirms ierosināta administratīvā pārkāpuma procesa. Ņemot vērā, ka pirms veiktajām pārbaudēm 2021. gada decembrī Inspekcijas amatpersonai nebija pārliecība par pārkāpuma pazīmju esamību, tika veiktas pārbaudes. Pēc tam, kad Inspekcijas amatpersona veica pārbaudes, tika konstatēts, ka iegūtā informācija liecina par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, līdz ar to konkrētajā brīdī tika pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu. Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore norāda, ka Inspekcijas amatpersonai bija tiesības veikt pārbaudes pirms uzsāktā administratīvā pārkāpuma procesa.

[8] Tet pauž viedokli, ka Inspekcija nav savstarpēji nošķīrusi administratīvo procesu no administratīvā pārkāpuma procesa. Proti, Inspekcijai atbilstoši AAL 117. panta pirmajai daļai bija iespēja pieņemt vienu no trim lēmumiem. Inspekcija nedrīkst patvaļīgi, nokavējot termiņu, procesu pārkvalificēt par administratīvo procesu. No lietas materiāliem nav saprotams, vai Inspekcija ir nošķīrusi procesus, piemēram, viena un tā paša veida un satura procesuālās darbības fiksētais rezultāts nosaukts gan par pārbaudes aktu (apskati), gan apskates protokolu. Tet norāda, ka netika informēts par administratīvā procesa uzsākšanu. Papildu sūdzībā norādīts, ka saskaņā ar FPDAL 15. panta ceturto daļu pirms procesuālo darbību uzsākšanas pārzinis ir jāinformē par tā tiesībām, kas netika darīts, vienlaikus FPDAL 16. panta sestajā daļā noteikts, ka procesuālās darbības veicējs izsniedz protokola kopiju personas, pret kuru uzsākta pārbaude, ko Tet nesaņēma.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka pret Tet netika ierosināts administratīvais process. Atbilstoši FPDAL 15. pantam Inspekcija veica pārbaudes darbības, kas konkrētā gadījumā netika veiktas ne administratīvā pārkāpuma procesa, ne administratīvā procesa ietvaros, bet gan tika veiktas tieši tāpēc, lai noskaidrotu, vai pastāv fakti, kas varētu būt par pamatu administratīvā akta pieņemšanai vai liecinātu par iespējamu administratīvu pārkāpumu. Inspekcijai katrā gadījumā nav pienākums uzsākt kādu no šiem procesiem, Inspekcijai ir tiesības ierosināt procesu, ja ir iegūtas pietiekamas ziņas par pārkāpumu. Attiecībā uz FPDAL 15. panta ceturto daļu Inspekcija paskaidro, ka minētā tiesību norma attiecas uz klātienē pārbaudēm gadījumos, kad Inspekcija veic pārbaudi pārziņa telpās un konkrētā gadījumā pirms uzsākt pārbaudi amatpersona informē pārziņa vai apstrādātāja pilnvarotos pārstāvjus par tiesībām. Konsekventi FPDAL 16. panta sestā daļa attiecas uz klātienē pārbaudēm un ir lasāma kontekstā ar minētā panta ceturto un piekto daļu, proti, veicot pārbaudi uz vietas pārziņa vai apstrādātāja telpās, amatpersona sagatavo procesuālās darbības protokolu, iepazīstina ar to personas, kas piedalījās attiecīgajā darbībā un personai, pret kuru uzsākta pārbaude, izsniedz kopiju. Minētā tiesību norma neattiecas uz neklātienē pārbaudēm, kad nav nepieciešama pārziņa vai apstrādātāja klātbūtne procesuālās darbības veikšanas brīdī. Attiecībā uz procesuālās darbības rezultātu, kas nosaukts gan par pārbaudes aktu, gan apskates protokolu, norādāms, ka pirms administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas veiktās pārbaudes rezultāti konsekventi ir nosaukti par Aktiem, savukārt administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros veiktā procesuālā darbība nosaukta par apskati, jo AAL 104. pantā uzskaitītas izmeklēšanas darbības, kur 4. punktā ir noteikta viena no izmeklēšanas

darbībām – apskate. Nolūkā neradīt neskaidrības par pārbaudes rezultātu atspoguļošanu pirms administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas, Inspekcijas amatpersona izmantoja nosaukumu, kas neatbilst AAL noteiktajam izmeklēšanas darbības nosaukumam.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore secina, ka attiecībā uz Tet netika ierosināts administratīvais process, tādējādi iebildums, ka Inspekcija nav nošķīrusi procesus, nav pamatots, savukārt, tā kā FPDAL 15. un 16. pantā noteiktais daļā par pārbaudes veikšanu, pārziņa informēšanu par pārbaudes veikšanu, kā arī procesuālās darbības protokola izsniegšanu, ir attiecināms uz klātienes pārbaudēm, nav pamatots Tet iebildums, ka Inspekcija nav ievērojusi FPDAL noteikto pārbaudes veikšanas kārtību.

[9] Tet pauž viedokli, ka Inspekcija ir pārkāpusi administratīvā pārkāpuma procesa pamatprincipus.

[9.1.] Pirmkārt, Tet ieskatā Inspekcija nav ievērojusi tiesiskuma principu, jo acīmredzami ir pārkāpusi savas pilnvaras, nododot ierobežotas pieejamības informāciju par administratīvā pārkāpuma procesu personām, kas nav tajā iesaistītas, tādējādi pārkāpjot AAL 28. pantā nostiprināto tiesiskuma principu, kā arī FPDAL 14. panta pirmajā daļā ietvertu aizliegumu Inspekcijā nodarbinātajiem izpaust informāciju, ko tie ieguvuši saistībā ar uzdevumu veikšanu Inspekcijā.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka no Tet minētā iebilduma nav tieši saprotams, kādu informāciju Inspekcijas amatpersona ir nodevusi trešajām personām. Minēto norāda arī Tet, skaidrojot, ka nav pilnīgas informācijas, kādu informāciju Inspekcijas amatpersona ir nodevusi trešo personu rīcībā. Ņemot vērā minēto, Inspekcijas direktore ieskatā iebildums nav pamatots un balstīts uz pieņēmumiem, jo norāda uz Tet aizdomām un šaubām par informācijas izpaušanu, nevis konkrētu faktu, kas ir noticis. Inspekcija paskaidro, ka ierobežotas pieejamības informācija trešajām personām nav tikusi izpausta, cita starpā personām, kuru personas dati tika izmantoti, lai veiktu pārbaudi, šāda informācija netika izpausta.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore norāda, ka Inspekcijas amatpersona nav pārkāpusi tās pilnvaras, kā arī pārbaudes veikšanā apstrādājot privātpersonu personas datus ir ievērojusi FPDAL 14. panta pirmajā daļā ietvertu aizliegumu izpaust ar darba uzdevumu veikšanu saistītu informāciju.

[9.2.] Otrkārt, Tet norāda, ka Inspekcija nav ievērojusi AAL 32. pantā nostiprināto procesuālās ekonomijas principu, kā arī nav nodrošinājusi AAL 33. panta pirmajā daļā paredzētās tiesības uz aizstāvību. Proti, gan administratīvā pārkāpuma procesa laikā un arī sūdzības sagatavošanas laikā Tet nav skaidrs par kādiem faktiskajiem apstākļiem lieta ir ierosināta un kas ir tās pierādīšanas priekšmets. Vienlaikus Inspekcija lēmumam nav pievienojusi lietas materiālus – ziņojumu vai citu informāciju, kas ļautu secināt pārkāpuma būtību, par ko ierosināta lieta. Inspekcijas amatpersonai bija pienākums uzreiz nodrošināt Tet ar lietā pieejamiem materiāliem, proti, ziņojumu.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka gadījumā, ja Tet nebija skaidrs, par kādiem faktiskajiem apstākļiem ir ierosināta lieta, atbilstoši AAL 41. panta pirmās daļas 1. punktam pie atbildības saucamajai personai ir tiesības iepazīties ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem, izdarīt no tiem izrakstus, norakstus un izgatavot kopijas. Norādāms, ka Tet iesniedza iesniegumu par iepazīšanos ar lietas materiāliem tikai 2022. gada 30. jūnijā, proti, 5 mēnešus pēc procesa uzsākšanas. Minētais nebūt neliecina, ka Tet jau sākotnēji nebija skaidrības, par ko ir ierosināta lieta. Tieši pretēji, ja Tet šādas šaubas būtu pastāvējušas, tiesības tiktu izmantotas drīz pēc lietas uzsākšanas. Attiecībā uz Inspekcijas pienākumu pievienot citus materiālus lēmumam par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, Inspekcijas direktore norāda, ka AAL 121. panta pirmā daļa nenoteic pienākumu minētajam lēmumam pievienot citus materiālus, ņemot vērā, ka lēmuma saturā ir norādāma pietiekama informācija. Savukārt, ja pie atbildības saucamajai personai ir vēlme iepazīties ar citiem lietas materiāliem, tā var izmantot AAL 41. panta pirmās daļas 1. punktā nostiprinātās tiesības iepazīties ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem. Papildus norādāms, ka pēc tam, kad

Inspekcijas amatpersona pēc pašas iniciatīvas 2022. gada 1. martā¹¹ bija nosūtījusi Tet ziņojumu un pārbaudes aktus, Tet turpmāk sniegtās atbildes uz sākotnēji Inspekcijas amatpersonas uzdotajiem jautājumiem¹² pēc būtības nemainījās, kas nozīmē, ka, saņemot lietas materiālus, Tet neieguva papildu informāciju, kas mainītu tā sākotnēji sniegtās atbildes.

[9.3.] Papildus Tet tiesības uz aizstāvību tika pārkāptas, jo lēmumā nav norādīts, kādus apstākļus Inspekcija ņēma vērā, nosakot sodu. Datu regulas 83. panta 2. punktā minēto elementu analīze ir viens no svarīgākajiem pierādījumiem lietā, savukārt šī pamatojuma neiekļaušana lēmumā liedz Tet iespēju iepazīties ar Inspekcijas piemērotā soda motivāciju un pārbaudīt soda aprēķina metodikas atbilstību saistošajiem normatīviem un realizēt tiesības uz aizstāvību.

Inspekcijas direktore norāda, ka lēmuma 6.3. punktā ir ietverti Datu regulas 83. panta 2. punktā ietvertie kritēriji soda noteikšanā. Līdz ar to katrā gadījumā Inspekcija ņem vērā šos kritērijus, kā arī, nosakot soda apmēru, izmanto Inspekcijas izstrādātās vadlīnijas “Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas kritēriji uzņēmumiem un fiziskām personām”¹³, kas ir publicētas Inspekcijas tīmekļvietnē un nosaka kritērijus, kas tiek ņemti vērā soda noteikšanā un kāda ir to ietekme uz piemērotā soda apmēru. Savukārt atbilstoši Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesas kolēģijas 2021. gada 23. novembra spriedumā lietā Nr. 01630000100120.1 paustajam, tiesas kolēģija pievienojas iestādes paskaidrojumā paustajam viedoklim, ka sodu aprēķināšanas algoritms, uz ko cita starpā atsauca sūdzības iesniedzēja, ir iestādes iekšējais rīks, kas darīts publiski pieejams, lai labas pārvaldības principa ietvaros nodrošinātu Datu valsts inspekcijas pieņemto lēmumu pārskatāmību. Līdz ar to, ņemot vērā, ka minētais soda aprēķināšanas algoritms uzskatāms par iestādes iekšēju dokumentu, Inspekcijas direktore ieskatā soda aprēķināšanas tabula nebūtu pievienojama lēmumam par soda piemērošanu, tomēr gadījumos, kad pie atbildības saucamajai personai rastos vēlme iepazīties ar soda apmēra aprēķinu, var tikt izsniegta minētā aprēķina kopija. Vienlaikus Inspekcijas direktore norāda, ka pēc 2022. gada 1. septembrī lietas mutvārdu izskatīšanas laikā Tet izteiktā lūguma Inspekcija nosūtīja Tet ar lēmumu uzliktā naudas soda aprēķināšanas tabulu. Detalizētu ar lēmumu piemērotā naudas soda aprēķina kritēriju izvērtējumu Inspekcijas direktore veiks šā lēmuma 13. punktā.

[9.3.] Treškārt, Tet vērš uzmanību uz procesuālā taisnīguma principa un pārvaldības principa pārkāpumiem Inspekcijas rīcībā. Proti, Tet ieskatā Inspekcijas prakse nesūtīt uzreiz nepieciešamo informāciju pie atbildības saucamajai personai ir pretēja labas pārvaldības principam. Tet atsauca gan uz Satversmes tiesas judikatūru, gan Valsts pārvaldes iekārtas likumu. Papildus Tet vērš uzmanību, ka atbilstoši AAL 137. panta pirmajai daļai administratīvā pārkāpuma lietu izskata mutvārdu procesā, savukārt atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai lietu var izskatīt rakstveida procesā, ja tam piekrīt procesa dalībnieki. Tet nav saprotams, kādēļ Inspekcijas amatpersona, saņemusi Tet lūgumu izskatīt lietu mutvārdu procesā, neuzskatīja to par nepieciešamu un nesniedza argumentētu atteikumu. Tet ieskatā Inspekcijas amatpersonai bija jāsniedz iespēja Tet tikt uzklusītam mutvārdos – videokonferencē vai klātienē. Tādējādi tikušas pārkāptas Tet tiesības tikt uzklusītam. Kaut arī Tet nenoliedz, ka tam ir bijusi iespēja iepazīties ar lietas materiāliem, tomēr dokumentu apskate administratīvā pārkāpuma procesa noslēgumā un pēc likumiskā termiņa lēmuma pieņemšanai pārkāpj AAL 30. pantā nostiprinātās tiesības uz taisnīgu procesu.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka administratīvā pārkāpuma procesa norisi noteic AAL, nevis Valsts pārvaldes iekārtas likums. Līdz ar to attiecībā uz procesa kārtību ir jāņem vērā AAL noteiktais, kas cita starpā nenoteic pienākumu Inspekcijai papildus lēmuma par administratīvā

¹¹ Inspekcijas 2022. gada 1. marta vēstule Nr. [...] “Par paskaidrojumu un dokumentu iesniegšanu”.

¹² Tet 2022. gada 7. aprīļa vēstule “Par atbildes sniegšanu” Nr. [...].

¹³ Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas kritēriji uzņēmumiem un fiziskām personām, pieejams: https://www.dvi.gov.lv/sites/dvi/files/media_file/administrativo-naudas-sodu-apmera-noteikšanas-kriteriji-uznemumiem-un-fiziskam-personam.pdf.

pārkāpuma procesu uzsākšanu vai lēmuma par soda piemērošanu nosūtīšanai pievienot citus lietas materiālus. Tā vietā AAL 41. panta pirmās daļas 1. punktā pie atbildības saucamajai personai ir noteiktas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem.

Attiecībā uz Tet iebildumiem par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, Inspekcijas direktore paskaidro, ka brīdī, kad tika pieņemts lēmums par lietas izskatīšanas kārtību, Inspekcijas amatpersona nesaskatīja nepieciešamību precizēt vai noskaidrot papildu apstākļus lietā, turklāt, ņemot vērā Covid-19 izplatības mazināšanas pasākumus un ieteikumu pēc iespējas organizēt darbu attālināti, tika pieņemts lēmums lietu izskatīt rakstveida procesā. Līdz ar to Inspekcijas direktore nesaskata pārkāpumu tajā, ka lieta tikusi izskatīta rakstveida procesā. Proti, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 9. panta pirmā daļa tiešā tekstā paredz amatpersonas tiesības izskatīt lietu rakstveida procesā, ja tā nav atzinusi par nepieciešamu lietu izskatīt mutvārdu procesā.

Papildus norādāms, ka, nosūtot Tet 2022. gada 14. jūnija vēstuli Nr. [...] par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, Inspekcija informēja Tet par tiesībām līdz 2022. gada 1. jūlijam iesniegt lietā papildinājumus, pierādījumus, kā arī cita rakstura iesniegumus vai lūgumus, kas Tet ieskatā ir būtiski lietas pilnvērtīgai un pareizai izskatīšanai un attiecīgā lēmuma pieņemšanai. Līdz ar to, kaut arī lieta tika nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, Tet administratīvā pārkāpuma procesa izskatīšanas gaitā, tostarp pirms lietas izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas, tika nodrošinātas tiesības sniegt paskaidrojumus, tiesības iesniegt iesniegumus un citu informāciju lietas pareizai izskatīšanai. Līdz ar to nepamatots ir Tet iebildums par tiesību tikt uzklautam neievērošanu. Attiecībā uz Tet norādi, ka dokumentu apskate administratīvā pārkāpuma procesa noslēgumā pārkāpj AAL 30. pantā nostiprinātās tiesības uz taisnīgu procesu, Inspekcijas direktore norāda, ka Tet netika liegtas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem no administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas brīža. Apstākļi, ka Tet neizmantoja šīs tiesības savlaicīgi, neliecina, ka Inspekcija ir pārkāpusi AAL nostiprināto procesuālā taisnīguma principu.

[10] Sūdzībā tiek norādīti argumenti par pārskatbildības un pierādīšanas pienākuma mijiedarbību, kā arī nevainīguma prezumpcijas pārkāpumu. Tet ieskatā Datu regulā ietvertu pārskatbildības principu nevajadzētu tulkot paplašināti, pārnesot pierādīšanas pienākumu uz pie atbildības saucamo personu, ierobežojot AAL 29. pantā noteikto nevainīguma prezumpciju. Atbilstoši AAL 89. panta pirmajai daļai pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma procesā ir amatpersonai. Līdz ar to Inspekcijas amatpersonai bija pienākums AAL noteiktajā kārtībā iegūt un nostiprināt ziņas par faktiem, ko pēc tam izmantot, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību. Procesā ietvaros informācija tika pieprasīta nekoncekventi un nereti attiecībā uz konkrētas personas datu apstrādi sniegtie paskaidrojumi tika bez pamata attiecināti uz datu apstrādes sistēmu kopumā. Tā, piemēram, Inspekcijas amatpersona nav noskaidrojusi, kādu informāciju par [...] Tet ir faktiski nodevis Creditreform. Secīgi Inspekcijas amatpersonai nav pamata prezumēt, ka Creditreform ir izmantojis Tet sniegto informāciju, nevis jau savā rīcībā esošos vai iegūtos datus [...] personas datu apstrādē. Tet norāda, ka nav nodevis Creditreform nepilngadīgas personas datus, jo Tet sistēmā pakalpojums tika pieteikts ar pilngadīgas personas personas kodu. Līdz ar to lēmumā nav pierādīts, bet ir tikai apgalvots, ka Tet būtu nodevis nepilngadīgas personas datus Creditreform.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka pārskatbildības princips, kura ietvaros pārzinim jāpierāda datu apstrādes atbilstība Datu regulai un pierādīšanas pienākums, atbilstoši kuram Inspekcijai ir pienākums pierādīt administratīvā pārkāpuma esību vai neesību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme administratīvā pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā, ir nošķirami un patstāvīgi principi. Proti, fakts, ka pārzinim ir pienākums pierādīt veiktās datu apstrādes tiesiskumu un atbilstību Datu regulai, neizslēdz Inspekcijai uzlikto pierādīšanas pienākumu administratīvā pārkāpuma procesā un otrādi. Inspekcija neapstrīd, ka atbilstoši AAL tai ir pienākums pierādīt pie atbildības saucamās personas vainu pārkāpuma izdarīšanā, ko Inspekcija arī veica. Inspekcijas amatpersonai nolūkā saprast, kā

notiek pakalpojuma pieteikšanas process, bija nepieciešams uzdot arī vispārīga rakstura jautājumus. Tādējādi Inspekcijas direktore ieskatā administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros tika pieprasīta nepieciešamā informācija no Tet, lai noskaidrotu pārkāpuma esamību vai neesamību, kā arī procesa ietvaros iegūtās ziņas tika nostiprinātas atbilstoši AAL noteiktajā kārtībā. Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka amatpersona ir ievērojusi AAL noteikto pierādīšanas pienākumu un ziņas nostiprinājusi šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Attiecībā uz [...] personas datu apstrādi, Inspekcijas direktore norāda, ka 2021. gada 9. augustā no Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valmieras iecirkņa saņēma pārsūtīto [...] 2021. gada 19. jūnija iesniegumu kopā ar Policijas resoriskās pārbaudes materiāliem. No materiāliem ir redzams, ka līgumā par elektronisko sakaru pakalpojumiem Nr. [...] ir norādīts [...] vārds, uzvārds un personas kods [...], kas atbilst pilngadīgas personas personas kodam. Papildus Creditreform 2021. gada 15. jūnija paziņojumā par parādu ir norādīts [...] vārds, uzvārds un dzīvesvietas adrese, savukārt personas kods netiek norādīts. No iepriekšminētā, kā arī Tet paskaidrojumos sniegtās informācijas Inspekcijas direktore konstatē, ka Tet nav nodevusi nepilngadīgas personas personas kodu, ņemot vērā, ka tās rīcībā bija pilngadīgas personas personas kods, tomēr, nolūkā piedzīt nesamaksāto parādu, nodeva Creditreform nepilngadīgas personas [...] identificējošos datus – vārdu, uzvārdu, kā arī citas pilngadīgas personas personas kodu un dzīvesvietas adresi. Konkrētajā gadījumā nav nozīmes apstāklim, ka Tet neapzinājās, ka nodod nepilngadīgas personas personas datus, jo Creditreform nodotais personas kods nepiederēja [...], ņemot vērā, ka Tet ar savu rīcību bija pieļāvis šādas situācijas iespējamību. Minēto arī apstiprina Tet mutvārdu sniegtajos paskaidrojumos, proti, ka Tet rīcībā bija [...] kā pilngadīgas personas personas dati un tās sistēmā neatrodas [...] kā nepilngadīgas personas personas kods.

Papildus Tet mutvārdu paskaidrojumos lūdz izvērtēt administratīvā pārkāpuma procesu nepieļaujošos apstākļus, proti, noilgumu [...] datu apstrādes gadījumā. Inspekcijas direktore norāda, ka atbilstoši AAL 118. panta pirmajai daļai administratīvā pārkāpuma procesu var uzsākt ne vēlāk kā viena gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, — no pārkāpuma pārtraukšanas dienas. Atbilstoši lēmuma 5.7.5. punktā konstatētajiem pārkāpumiem 2) un 3) apakšpunktā Tet bija izrakstījis rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem personai, kura nav apstiprinājusi līgumu, kā arī klienta, kurš nav apstiprinājis līgumu Tet noteiktajā kārtībā un kurš nav veicis piestādīto rēķinu apmaksu, personas datus Tet nodeva ārpustiesas parādu piedziņas uzņēmumam. Inspekcijas direktore paskaidro, ka atbilstoši Policijas resoriskās pārbaudes materiālos norādītajai informācijai Tet 2021. gada 15. jūnijā iesniedza Creditreform pieteikumu par parāda ārpustiesas atgūšanu no [...], nododot [...] personas datus konkrētajam parādu piedzinējam. Minēto apliecina Creditreform 2021. gada 15. jūnija paziņojums par parādu. Ņemot vērā, ka minētā informācija Creditreform tika nodota 2021. gada 15. jūnijā, savukārt administratīvā pārkāpuma process tika uzsākts 2022. gada 7. janvārī, konstatējams, ka administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas noilgums nav iestājies, jo no pārkāpuma izdarīšanas dienas līdz procesa uzsākšanai nebija pagājis gads.

Attiecībā uz rēķinu izrakstīšanu klientam, kurš nav apstiprinājis līgumu norādāms, ka no Creditreform 2021. gada 15. jūnija paziņojums par parādu izriet, ka Tet bija izrakstījis rēķinus [...] 2020. gada 18. decembrī, 2021. gada 18. janvārī, 2021. gada 18. februārī, 2021. gada 18. martā un 2021. gada 18. aprīlī. Tādējādi konstatējams, ka pārkāpums tika veikts ilgstoši un tika pārtraukts ar pēdējā rēķina nosūtīšanu 2021. gada 18. aprīlī. Ņemot vērā, ka pārkāpuma process tika ierosināts 2022. gada 7. janvārī, atzīstams, ka no pārkāpuma pārtraukšanas dienas nebija pagājis gads. Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka attiecībā uz [...] Tet veikto prettiesisko personas datu apstrādi ir ievērots noilguma termiņš administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai.

Papildus būtu norādāms, ka rēķinu izrakstīšana un datu nodošana parādu piedzinējam ir Tet sistēmiska prakse, kas attiecas ne tikai uz konkrētu datu subjektu, bet attiecas uz jebkuru klientu.

Nevar noliegt, ka rēķini par pakalpojumu tiek izrakstīti katram klientam, kas saņem pakalpojumu, līdz ar to katra klienta dati tiek apstrādāti. Šādas personas datu apstrādes darbības tiek nostiprinātas pārziņa iekšējā dokumentācijā (instrukcijas, procesu apraksti). Minēto apliecina arī mutvārdu izskatīšanas laikā sniegtā informācija, ka personas dati tiek glabāti pat pēc darījumu izbeigšanas ar klientiem grāmatvedības vajadzībām, lai nodrošinātu rēķinu uzskaiti, kā arī strīdu par maksājumiem risināšanai. Tādējādi lietā nav strīda par to, ka Tet izraksta rēķinus un veic personas datu apstrādi rēķinu izrakstīšanai, visiem klientiem. Tāpat arī mutvārdu procesā Tet pārstāvji norādīja, ka Tet nodod klientu datus parādu piedzinējiem, ja netiek saņemta samaksa par pakalpojumiem. Minētā personas datu apstrāde tiek atrunāta arī datu apstrādes reģistrā. Līdz ar to šādas darbības ir atzīstamas par sistēmiskām pārziņa darbībām ar personas datiem. Un šajā gadījumā nav nozīmes konkrēta datu subjekta veiktās personas datu apstrādes datumam, jo tie ir tikai kā apliecinājums Tet īstenotajai praksei un darba procesam attiecībā uz klientu personas datu apstrādi. Tāda pati personas datu apstrāde varēja notikt ar jebkuru citu klientu, kura neprecīzi dati būtu izmantojami līguma noslēgšanai un pakalpojuma saņemšanai. Datu regulas pārkāpumus var skatīt atrauti tikai attiecībā uz konkrēto datu subjektu, tikai gadījumos, kad pārziņa darbībā izņēmuma kārtā attiecas tikai uz konkrēto datu subjektu. Savukārt lietā izskatāmās darbības ir sistēmiskas darbības attiecībā uz jebkuru Tet klientu. Piemēram, ja personas, kas minētas 2021. gada Inspekcijas veiktajos pārbaudes aktos, turpinātu pakalpojumu saņemšanu, viņām arī būtu izrakstīti rēķini un nemaksāšanas gadījumā, viņu dati būtu nodoti parādu piedzinējiem. Lietas apstākļi nav tādi, kas liecinātu, ka konkrētas personas – [...] gadījums ir unikāls un apstrāde būtu atšķiršies no vispārējas uzņēmuma prakses.

Materiālie pārkāpumi

[11] Sūdzībā norādīts, ka Inspekcija nepareizi vērtējusi faktus, pieļāvusi loģikas kļūdas attiecībā uz novērtējuma veikšanas faktu, kā arī nepareizi identificējusi Tet veikto pārkāpumu kā tīši veiktu.

Inspekcijas direktore neapšaubā, ka Tet veica risku izvērtējumu, vienlaikus, kā tas arī tika norādīts lēmumā, tie netika pietiekami identificēti. Proti, Tet personas datu apstrādes ietekmes uz fizisko personu datu aizsardzību novērtējumā norādīts, ka sākotnējais integritātes zuduma risks, kad persona mēģina pieteikt pakalpojumu, iesniedzot citas personas datus, novērtēts kā ticams, savukārt riska sekas un līmenis novērtēti kā vidēji. Vienlaikus integritātes zuduma risks pēc riska kontroles pasākumu ieviešanas novērtēts kā mazticams, bet riska sekas un līmenis novērtēti kā vidēji. Novērtējumā norādīti tādi riska kontroles pasākumi kā darbinieku apmācība, piekļuves tiesību ieviešana, uzturēšana un regulāra pārskatīšana, automātiski interfeisi, personas koda sintakse tiek pārbaudīta ar PMLP piedāvāto personas koda pārbaudes rīku, pakalpojuma pieteicēja identitāte tiek pārbaudīta, veicot līguma apstiprināšanu *Mans Tet*, nepieciešamības gadījumā veikt atgādinājumus klientiem, kuri nav apstiprinājuši līgumus. Cita starpā Tet mutvārdu paskaidrojumos paskaidroja, ka Tet novērtēja minētos riskus un secināja, ka risku iestāšanās varbūtība pēc minimizējošiem pasākumiem, proti, pēc PMLP rīka un e-pasta verificācijas, ir zema.

Inspekcijas direktore norāda, ka neviens no norādītajiem riska kontroles pasākumiem nav pietiekams, lai nodrošinātu, ka persona nevarētu pieteikt pakalpojumu, izmantojot citas personas datus, piemēram, PMLP rīks pārbauda tikai personas koda pastāvēšanu, nevis personas koda atbilstību pieteikumā norādītajai personai, kā arī darbinieku apmācības neizslēgs iespēju, ka persona ļaunprātīgi var izmantot citas personas personas datus.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore ieskatā Tet novērtējumā norādītais integritātes zuduma risks netika pienācīgi izvērtēts, ņemot vērā, ka norādītie riska kontroles pasākumi nav efektīvi

minētā riska mazināšanai un situāciju, kad persona izmantotu citas personas datus pakalpojuma pieteikšanai, novēršanai.

Attiecībā uz tīši veiktu pārkāpumu, Inspekcijas direktore paskaidro, ka atbilstoši Datu regulas 83. panta 2. punkta b) apakšpunktam viens no kritērijiem soda apmēra noteikšanā ir apstākļi, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ. Lēmuma 6.3. punktā paskaidrots, ka pārkāpums bija izdarīts tīši, jo Tet bija apzinājusies un izvērtējusi riskus, tomēr tie nebija attiecīgi novērtēti un nebija ieviesti atbilstoši riska kontroles pasākumi. Inspekcijas direktore norāda, ka par tīši izdarītu jeb apzinātu pārkāpumu var uzskatīt tādu, kas ietver sevī gan zināšanas, gan apzinātību attiecībā uz pārkāpuma raksturu, savukārt netīši jeb aiz neuzmanības izdarīts pārkāpums nozīmē, ka nav bijis nodoms izraisīt pārkāpumu, kaut arī pārzinis ir pārkāpis likumā noteikto rūpības pienākumu. Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore ieskatā Tet rīcībā ir saskatāmas tīši veiktas pārkāpuma pazīmes. Uz to norāda Tet rīcība, veicot personas datu apstrādes ietekmes uz fizisko personu datu aizsardzību novērtējumu, konstatējot, ka sākotnējā riska iestāšanās, kad persona mēģina pieteikt pakalpojumu, iesniedzot citas personas datus, ir ticama un kā riska mazinošos pasākumus mutvārdu paskaidrojumos norādot, piemēram, PMLP rīka ieviešanu un e-pasta verifikāciju, kas nevar tikt uzskatīti par efektīviem pasākumiem minētā riska novēršanai. Paļaušanās, ka patērētāji kopumā ir labticīgi un neveiks prettiesiskas darbības, izmantojot citu personu personas datus, nenozīmē, ka Tet kā pārzinim nav jāveic visas iespējamās risku mazinošās darbības, lai pārliecinātos, ka pakalpojuma pieteikšanas brīdī šādas prettiesiskas darbības nav iespējams veikt. Līdz ar to, ievērojot minēto, Inspekcijas direktore secina, ka Tet apzinājās, ka šāds risks pastāv, turklāt sākotnēji tas novērtēts kā ticams, tomēr risku mazinošie pasākumi netika izvēlēti atbilstoši minētajam riskam, jo pat pēc minēto pasākumu ieviešanas bija iespējams pieteikt pakalpojumu, izmantojot citas personas personas datus.

Inspekcijas direktore ieskatā Tet rīcība liecina par tīši veiktām darbībām un ir pamats secināt, ka administratīvais pārkāpums tika izdarīts tīši.

[11.1.] Tet nepiekrīt Inspekcijas amatpersonas veiktajai faktisko apstākļu analīzei un juridiskajam vērtējumam, uzskata, ka lietā nav identificēti un pierādīti administratīvā pārkāpuma procesa pierādīšanas priekšmetā ietvertie apstākļi jeb pats administratīvā pārkāpuma sastāvs pēc būtības.

Inspekcijas direktore norāda, ka lēmumā konstatēti un pierādīti vairāki Tet veikti pārkāpumi. Inspekcijas direktore secīgi vērtēs katru no tiem, kontekstā ar lietā konstatētajiem apstākļiem.

1) Klientam, piesakot elektronisko sakaru pakalpojumu, pakalpojums tiek nodrošināts un pieslēgts, klientam neapstiprinot līgumu. Tādējādi Tet apstrādā tādu personu datus, kuru identitāte nav pārbaudīta, līdz ar to tiek pārkāpts Datu regulas 5.panta 1.punkta a) un d) apakšpunkts.

Inspekcijas direktore norāda, ka lietā ir konstatēts, ka [...] saņēma pakalpojumu, bet nebija apstiprinājusi līgumu. Par to liecina Tet paskaidrojumos¹⁴ norādītais, ka situācijā, kad personas dati tika nodoti parāda piedziņai, kaut gan līgums par pakalpojumu nebija apstiprināts, Tet darbinieks bija pieļāvis kļūdu, jo nebija pārliecinājies, ka līgums ir apstiprināts, līdz ar to parāds tika nodots piedziņai. Tādējādi Inspekcijas direktore secina, ka gadījumā, ja Tet darbinieks būtu pārliecinājies par līguma apstiprināšanas faktu, personas dati parāda piedziņai netiktu nodoti.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka ir pierādīts lēmuma 5.7.5. punktā norādītais Tet veiktais pārkāpums, proti, ka klientam, piesakot elektronisko sakaru pakalpojumu, pakalpojums tiek nodrošināts un pieslēgts, klientam neapstiprinot līgumu un nepārbaudot personas identitātes atbilstību pieteikumā norādītajam personas kodam.

2) Personai, kura līgumu nav apstiprinājusi, Tet izraksta rēķinu par sniegtajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, personas datus iegūstot un glabājot grāmatvedību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos.

¹⁴ Tet 2022. gada 7. aprīļa vēstule Nr. [...].

Inspekcijas direktore norāda, ka lietā ir konstatēts, ka [...] saņēma pakalpojumu, neapstiprinot līgumu. Ņemot vērā, ka samaksa par pakalpojumiem netika saņemta, Tet [...] parādu nodeva parādu piedziņai Creditreform. Nododot parādu Creditreform Tet pievienoja izrakstītos rēķinus. Par to liecina policijas materiālos pievienotā Creditreform 2021. gada 15. jūnija vēstule “Paziņojums par parādu”, kur kā prasījuma pamats ir uzskaitīti nesamaksāto rēķinu numuri.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka ir pierādīts lēmuma 5.7.5. punktā norādītais Tet veiktais pārkāpums, ka personai, kura līgumu nebija apstiprinājusi, Tet izrakstīja rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem.

3) Klienta, kurš nav apstiprinājis līgumu Tet noteiktajā kārtībā un kurš nav veicis piestādīto rēķinu apmaksu, personas datus Tet nodeva ārpusstiesas parādu piedziņas uzņēmumam.

Inspekcijas direktore konstatē, ka atbilstoši šā lēmuma 11.1. punkta 1) apakšpunktā minētajam, lietā tika konstatēts, ka [...] nebija apstiprinājusi līgumu un Tet nodeva [...] parādu Creditreform. Minēto apliecina gan Tet sūdzībā, gan mutvārdu paskaidrojumos norādītais.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka ir pierādīts lēmuma 5.7.5. punktā norādītais Tet veiktais pārkāpums, proti, klienta, kurš nav apstiprinājis līgumu Tet noteiktajā kārtībā un kurš nav veicis piestādīto rēķinu apmaksu, personas datus Tet nodeva ārpusstiesas parādu piedziņas uzņēmumam.

4) Ievietojot minētos līgumus Tet klientu pašapkalpošanās sistēmā *Mans Tet* attiecīgajā lietotāja kontā, Tet izpauž (nodod) personas koda īpašnieka datus (vārdu, uzvārdu, dzimšanas datumu un dzīves vietas adresi) trešajām personām, kuras izmantoja šīs personas datus.

Inspekcijas direktore norāda, ka amatpersona, atbilstoši 2021. gada 20. decembra Aktā Nr. [...] par 2021. gada 16. decembrī veikto interneta vietnes <https://tet.plus/> un <https://mans.tet.lv/> apskati norādīto, konstatēja, ka Tet sagatavoja līgumu nevis uz pieteikumā norādītās personas vārdu, uzvārdu, bet gan, pamatojoties uz tās personas, kuras personas kods tika norādīts pieteikumā, vārda. Līdz ar to arī portālā *Mans Tet* kā attiecīgais lietotājs tika norādīta nevis sākotnēji pieteikumā norādītā persona, bet gan cita persona. Tādējādi tika konstatēts, ka personai, kuras vārds, uzvārds sākotnēji norādīts pieteikumā, tika izpausti svešas personas personas dati – vārds, uzvārds, dzimšanas datums un dzīvesvietas adrese.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka ir pierādīts lēmuma 5.7.5. punktā norādītais Tet veiktais pārkāpums, ka portālā *Mans Tet* attiecīgajā lietotāja kontā, Tet izpauž (nodod) personas koda īpašnieka datus (vārdu, uzvārdu, dzimšanas datumu un dzīves vietas adresi) trešajām personām, kuras izmantoja šīs personas datus.

5) Tet apstrādā (salīdzina) jauno klientu personas datus ar tās datu bāzē pieejamiem klientu (arī bijušajiem) datiem.

Inspekcijas direktore norāda, ka lietā atbilstoši Inspekcijas amatpersonas 2021. gada 14. decembra Aktam Nr. [...] un 2021. gada 20. decembra Aktam Nr. [...] par veiktajām apskatēm interneta vietnēs <https://tet.plus/> un <https://mans.tet.lv/> tika konstatēts, ka situācijā, kur kā klients norādīta [...], Tet darbinieks zvanīja nevis uz pieteikumā norādīto tālruņa numuru, bet gan uz to tālruņa numuru, kas piederēja pieteikumā norādītā personas koda īpašniekam. Kā arī situācijā, kur kā klients norādīta [...], līguma projekts tika sagatavots uz [...] vārda, izmantojot šīs personas personas datus atbilstoši Tet datu bāzē norādītajai informācijai. Tāpat norādāms, ka e-pasts par atgādinājumu noslēgt līgumu tika nosūtīts nevis uz pieteikumā norādīto e-pasta adresi, bet gan uz personas, kuras personas kods norādīts pieteikumā, e-pasta adresi. Papildus mutvārdu paskaidrojumos Tet apstiprināja, ka bijušā klienta dzīvesvietas adrese gadījumā, ja Tet nav strīda ar klientu, tiek glabāta tikai grāmatvedības nolūkos, lai izrakstītu rēķinus un pavadzīmes.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore konstatē, ka iepriekš minētais viennozīmīgi liecina, ka Tet izmantoja bijušo klientu personas datus salīdzināšanai ar jauno klientu datiem. Savukārt Tet iebildums, ka minētajos gadījumos darbinieki pieļāva kļūdu, ir vērtējams kritiski, jo darbinieku kļūdas

notika tieši Inspekcijas veiktās pārbaudes ietvaros, turklāt abas situācijas ir nošķiramas un pieteikumā tika norādītas divas dažādas personas, kas nozīmē, ka attiecībā uz diviem klientiem tika veikta bijušo klientu datu salīdzināšana.

Līdz ar to Inspekcijas direktore secina, ka ir pierādīts lēmuma 5.7.5. punktā norādītais Tet veiktais pārkāpums, ka Tet apstrādā (salīdzina) jauno klientu personas datus ar tās datu bāzē pieejamiem klientu (arī bijušajiem) datiem.

Nemot vērā visu iepriekš minēto, Inspekcijas direktore atzīst, ka lēmumā konstatētie pārkāpumi ir pamatoti un lietas faktisko apstākļu izvērtēšana veikta pareizi.

[11.2.] Tet ieskatā nav saprotams, kādēļ sods ir aprēķināts Datu regulas 83. panta 5. punkta a) un b) apakšpunkta sankcijas ietvaros, ja lēmumā Inspekcijas amatpersona Tet atzina par vainīgu tikai a) apakšpunktā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā. Vienlaikus lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un citos dokumentos Inspekcijas amatpersona min Datu regulas 5. panta a), b), c), d), e) un f) apakšpunktu, tomēr, nosakot sankciju, pārkāpuma tvērums ir paplašināts un attiecināts nevis tikai uz konkrētajiem principiem, bet visiem kopumā.

Inspekcijas direktore norāda, ka lēmuma 6.3. apakšpunktā ir notikusi pārrakstīšanās kļūda attiecībā uz atsauci uz Datu regulas 83. panta 5. punkta b) apakšpunktu. Par to liecina apstākļi, ka ne lēmumā, ne arī nolemjošajā daļā netika vērtēts minētajā apakšpunktā norādītais Datu regulas pārkāpums, tādējādi sankcija tika aprēķināta tikai par Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā noteikto pārkāpumu.

Tet norādīja, ka lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un citos dokumentos Inspekcijas amatpersona min Datu regulas 5. panta a), b), c), d), e) un f) apakšpunktu, tomēr, nosakot sankciju, pārkāpuma tvērums ir paplašināts un attiecināts nevis tikai uz konkrētajiem principiem, bet visiem kopumā. Inspekcijas direktore paskaidro, ka lēmuma 5.7.5. punktā tika skaidrots, kādus pārkāpumus Tet ir pieļāvis un kādi Datu regulas nosacījumi netika ievēroti. Vienlaikus lēmuma nolemjošajā daļā Inspekcijas amatpersona atkārtoti neuzskaita konstatētos pārkāpumus, bet gan norāda kāda pārkāpumu kategorija ir attiecināma konkrētajā gadījumā. Nemot vērā, ka Tet izdarītie pārkāpumi kvalificējami atbilstoši Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktam, atsaucē nolemjošajā daļā veikta tieši uz minēto apakšpunktu, papildus neuzskaitot konkrētos datu apstrādes pamatprincipu pārkāpumus, jo konkrētais apakšpunkts jau aptver pamatprincipu pārkāpumu. Papildus norādāms, ka lēmuma 5.7.5. punktā ir uzskaitīti pārkāpumi, par kuriem atbilstoši Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktam piemērots sods.

[11.3.] Tet norāda, ka Inspekcijas amatpersona lēmumu ir pamatojusi ar AAL 41. panta otrās daļas 4. punktu, vienlaikus Tet nav saprotams, kādu pārkāpumu un kādā termiņā Tet ir jāpārtrauc.

Inspekcijas direktore norāda, ka atsaucē uz AAL 41. panta otrās daļas 4. punktu tika veikta, jo atbilstoši Tet paskaidrojumos norādītajam ar 2022. gada 13. janvāri Tet nodrošināja, ka pieteikšanās *Tet+* pakalpojumam ir tikai iespējama izmantojot internetbankas autentifikāciju, kas arī norādīts lēmuma 5.7.5. punktā. Tādējādi tika novērsts pārkāpums, par kuru Tet saukta pie atbildības, proti, ka nav iespējams pieteikt *Tet+* pakalpojumu bez autentifikācijas, t.i., personas identitātes pārbaudes veidā, kas apliecina personas vārda, uzvārda atbilstību norādītajam personas kodam. Vienlaikus Inspekcijas direktore paskaidro, ka pārzinis var tikt saukts pie atbildības par jau veiktu pārkāpumu, kas vairs neturpinās un ir novērsts, jo noteiktā laika posmā pārkāpums bija konstatēts. Līdz ar to Tet sūdzībā un mutvārdu paskaidrojumos izteiktie iebildumi, ka nav saprotams lēmums mērķis, jo problēma tika novērsta nedēļu pēc procesa uzsākšanas, neiztur kritiku, ņemot vērā, ka laikā, kad Inspekcijas amatpersona veica pārbaudi, pārkāpums tika konstatēts.

[11.4.] Tet ieskatā datu aizsardzības pasākumu efektivitātes problēmas tika identificētas uz ierobežotu gadījumu skaitu, kad personas, kuru rīcībā jau ir ierobežotas pieejamības informācija (personas kodi) cenšas izdarīt noziedzīgu nodarījumu, tādēļ lēmumā nav iespējams noteikt soda apmēra pamatojumu.

Attiecībā uz Tet iebildumu, ka Inspekcija ir vispārinājusi tās izdarītos secinājumus uz Tet ikdienas praksi un to, ka Tet ieskatā neapstiprināti līgumi nevar liecināt par prettiesisku personas datu apstrādi, Inspekcijas direktore paskaidro, ka Inspekcija lēmumā norādītos secinājumus izdarīja, pamatojoties uz pārbaudes rezultātā iegūto informāciju un Tet sniegtajām atbildēm uz Inspekcijas amatpersonas uzdotajiem jautājumiem. Nevienā no sniegtajiem paskaidrojumiem Tet nav norādījis uz apstākļiem, kas norādītu, ka Tet ir atšķirīga prakse attiecībā uz pieteikumu apstrādi, rēķinu izrakstīšanu un datu nodošanu parāda piedzinējiem. Arī mutvārdu procesā pārstāvji norādīja, ka Tet kā pārzinis veic personas datu apstrādi grāmatvedības vajadzībām, kas saistīti arī ar rēķinu apstrādi, kā arī nodod klientu datus parāda piedzinējiem. Nekur lietas materiālos neparādās informācija un apliecinājumi, ka Tet īsteno atšķirīgu praksi atkarībā no pakalpojuma veida attiecībā uz bijušo klientu datu apstrādi, rēķinu izrakstīšanu un datu nodošanu parādu piedzinējiem. Datu regulas 5.panta 2.punkts paredz pārziņa pārskatatbildības principu, kas paredz pārzinim uzskatāmi parādīt atbilstību Datu regulas principiem. Līdz ar to tas ir pārziņa pienākums administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas gaitā parādīt arī uzraudzības iestādei savu atbilstību Datu regulas noteikumiem. Līdz ar to, ja pārzinim pastāv dažādas procedūras attiecībā uz dažādiem klientiem, vai konkrēts gadījums bija individuāls un atšķirīgs no citiem, pārzinim, sniedzot paskaidrojumus, tas ir jāpierāda uzraudzības iestādei. Būtu norādāms, ka lietā tika konstatēti vismaz 3 gadījumi, kad personas datu apstrāde tika veikta neatbilstoši Datu regulas noteikumiem, kas liecina jau par sistēmisku pieeju, nevis darbinieku kļūdu. Turklāt visas lietas izskatīšanas gaitā Tet nav sniedzis ne dokumentus, ne procesu aprakstu, kas norādītu, ka konkrētu personu personas datu apstrāde būtu atšķīrusies no vispārīgās uzņēmuma prakses. Būtu norādāms, ka iekšējas pārziņa procedūras un instrukcijas zina tikai pārzinis un tikai tas, ja ir labticīgs pārzinis, var sniegt informāciju iestādei par tām. Iestāde nevar pieprasīt no pārziņa dokumentus vai informāciju, par kuru esamību tai nav zināms. Tādējādi apstākļi, ka konstatētie pārkāpumi nav Tet ikdienas prakse un nenotiek katrā gadījumā, kad tiek apstrādāti klientu personas dati, būtu vērtējams kritiski, jo pats par sevi nenozīmē, ka pārkāpums netika veikts, kā arī tam apgalvojumam nav iesniegti nekādi pierādījumi. Turklāt Datu regula paredz atbildību par pārkāpumiem arī tādos gadījumos, kad tā ir viena vai dažas atsevišķas situācijas, kurās konstatētas neatbilstības Datu regulas nosacījumiem.

[11.5.] Tāpat Tet nepiekrīt Inspekcijas amatpersonas konstatētajam, ka neapstiprinātie līgumi 564 personām liecinātu par esošu vai iespējamu krāpniecības gadījumu un prettiesisku personas datu apstrādi. Līdz ar to Inspekcijai nav pamats vispārināt un uz šāda vispārinājuma pamata piemērot sodu.

Inspekcijas direktore norāda, ka lēmumā netika apgalvots, ka neapstiprinātie līgumi liecina par prettiesisku personas datu apstrādi, bet gan, ka potenciāli tika ietekmētas 564 personas, kuru līgumi nebija apstiprināti, jo pastāvēja risks prettiesiskai personas datu apstrādei. Proti, Inspekcijas rīcībā nav informācijas par visām 564 personām un to, vai kādā no gadījumiem varēja notikt personas datu apstrādes pārkāpums, ņemot vērā ievērojamo personu skaitu, vienlaikus, ievērojot to, ka Inspekcijai, veicot pārbaudes, izdevās noslēgt pakalpojumu, izmantojot svešas personas personas datus, nevar izslēgt apstākli, ka šādas situācijas bija iespējamas arī minēto 564 personu vidū.

[12] Tet pauž viedokli, ka Inspekcija lēmuma pieņemšanā nav piemērojusi vienlīdzības principu, kas ir rezultējies nesamērīga soda piemērošanā. Tet norāda uz citām Inspekcijas pārbaudes lietām, kur nevienā no gadījumiem nav ticis piemērots naudas sods. Tādējādi attiecībā pret Tet tika nepamatoti piemērota atšķirīga attieksme, nav piemērots vienlīdzības princips. Tāpat Tet ieskatā

pārkāpums ticis nepareizi kvalificēts, to nepamatoti atzīstot par vidēji smagu, tā vietā, pat, ja pārkāpums būtu pieļauts, to būtu jāatzīst par maznozīmīgu un jāpiemēro princips “Konsultē vispirms”. Tet norāda, ka operatīvi sadarbojās ar Inspekciju, cietušie netika konstatēti un iespējamais pārkāpums faktiski tika novērsts nedēļu pēc administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas. Tāpat Tet ieskatā pārkāpums ticis nepareizi kvalificēts, to nepamatoti atzīstot par vidēji smagu, tā vietā, pat, ja pārkāpums būtu pieļauts, to būtu jāatzīst par maznozīmīgu un jāpiemēro princips “Konsultē vispirms”. Tet norāda, ka operatīvi sadarbojās ar Inspekciju, cietušie netika konstatēti un iespējamais pārkāpums faktiski tika novērsts nedēļu pēc administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka Tet sūdzībā norādītās citas Inspekcijas izskatītās lietas nevar tikt salīdzinātas ar Tet administratīvā pārkāpuma procesu, jo lietās ir dažādi faktiskie apstākļi, to juridiskais novērtējums, kā arī šajā gadījumā būtiski ņemt vērā, ka Tet jau iepriekš tika konstatēti pārkāpumi personas datu apstrādē, kas nozīmē, ka Inspekcija nekonstatēja iespēju piemērot principu “Konsultē vispirms”, izsakot brīdinājumu un aicinot turpmāk ievērot personas datu apstrādi regulējošo normatīvo aktu prasības. Savukārt apstākļi, ka Tet sadarbojās ar Inspekciju, ir ticis ņemts vērā, nosakot soda apmēru, kā tas arī ir norādīts lēmuma 6.3. punktā.

[12.1.] Papildus Tet uzskata, ka Inspekcija nav ņēmusi vērā, ka *Tet+* pakalpojums ir tikai neliela daļa no pakalpojumu īpatsvara Tet pakalpojumu grozā, kā arī uzņēmuma ieņēmumus no šī pakalpojuma un tā īpatsvaru pret kopējo Tet apgrozījumu.

Attiecībā uz Tet iebildumu, ka nav ticis ņemts vērā apstākļi, ka *Tet+* ir tikai neliela daļa no Tet sniegtajiem pakalpojumiem un atbilstoši Tet mutvārdu paskaidrojumos sniegtajai informācijai, ka *Tet+* pakalpojuma kopējā apgrozījuma daļa sasniedz tikai [...], Inspekcijas direktore paskaidro, ka atbilstoši Datu regulas 83. panta 5. punktam administratīvo naudas sodu piemēro, pamatojoties uz visā pasaulē iepriekšējā finanšu gadā gūtā gada apgrozījumu, nevis apgrozījuma no konkrēta pakalpojuma.

[13] Tet sūdzībā norāda, ka lēmumā nav pamatots, vai Inspekcijas amatpersona sankciju ir aprēķinājusi pareizi, ievērojot pašas Inspekcijas izdotās vadlīnijas, gan ievērojot Datu regulas noteikto soda mērķi kopsakarā ar tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu. Līdz ar to aprēķinātais administratīvais naudas sods ir acīmredzami kļūdainis un prettiesisks.

Inspekcijas direktore norāda, ka saskaņā ar Datu regulas 83. panta 1. punktu uzraudzības iestādei ir jānodrošina, ka par šīs regulas pārkāpumiem piemērotie naudas sodi katrā konkrētā gadījumā ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši. Atbilstoši Datu regulas 83. panta 2. punktam, nosakot soda apmēru, uzraudzības iestādēm pienācīgi jāņem vērā vairāki elementi, kas liecina par pārkāpuma raksturu un nopietnību vai par pārkāpēja attieksmi pret izdarīto pārkāpumu. Tāpat nepieciešams ņemt vērā arī citus elementus, kam ir nozīme lietā, pat ja tie nav tieši uzskaitīti Datu regulas 83. panta 2. punktā.

Lai arī soda noteikšanā pamatoti ir piemērots Inspekcijas iekšējais rīks – Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas mehānisms uzņēmumiem un fiziskām personām – Inspekcijas direktores ieskatā, papildus bija nepieciešams vērtēt, vai uz konkrēto lietu nav attiecināmi kādi papildu nosacījumi vai kritēriji, kas šajā rīkā netiek atspoguļoti. Tāpat var ņemt vērā Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas izstrādātās vadlīnijās par administratīvo sodu piemērošanu¹⁵ (turpmāk – vadlīnijas).

[13.1.] Inspekcijas direktore konstatē, ka, piemērojot sodu, nav ņemti vērā visi apstākļi, kas raksturo izdarīto administratīvo pārkāpumu. Saskaņā ar Datu regulas 83. panta 2. punkta “a” apakšpunktu nepieciešams ņemt vērā pārkāpuma būtību, smagumu un ilgumu, ņemot vērā attiecīgo

¹⁵ Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR, Adopted on 12 May 2022 – version for public consultation (*vadlīnijas šobrīd ir nodotas publiskajai apspriešanai un to teksts var mainīties*), pieejams: https://edpb.europa.eu/system/files/2022-05/edpb_guidelines_042022_calculationofadministrativefines_en.pdf.

datu apstrādes veidu, apmēru vai nolūku, kā arī ietekmēto datu subjektu skaitu un tiem nodarīto kaitējumu.

Lēmuma 6.3. apakšpunktā, nosakot soda apmēru, ir ņemti vērā tādi kritēriji kā pārkāpuma būtība; tas, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ; jebkāda pārziņa vai apstrādātāja rīcība, lai mazinātu kaitējumu, kas nodarīts datu subjektiem; ietekmēto datu subjektu skaits; to, kādu kategoriju personas datus ietekmējis pārkāpums; pārziņa iepriekšējie pārkāpumi; sadarbības pakāpe ar uzraudzības iestādi; veids, kādā par pārkāpumu uzzināja Inspekcija; vainu mīkstinājoši un pastiprinoši apstākļi. Inspekcijas direktore ieskatā lēmuma 6.3. apakšpunktā nepilnīgi izvērtēti tādi kritēriji kā ietekmēto datu subjektu skaits, pārziņa vai apstrādātāja atbildības līmenis, ņemot vērā ieviestos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, kā arī pārziņa vai apstrādātāja rīcība, lai mazinātu kaitējumu datu subjektam. Vienlaikus lēmumā nav vērtēts pārkāpuma smagums, ilgums, datu subjektiem nodarītais kaitējums, kā arī datu apstrādes nolūks.

Attiecībā uz ietekmēto datu subjektu skaitu, lēmuma 6.3. apakšpunktā norādīts, ka saskaņā ar Tet sniegto informāciju, tā turpināja sniegt *Tet+* pakalpojumus 564 personām, kuru līgumi nav apstiprināti. Inspekcijas direktore norāda, ka, kaut arī 564 personām līgumi netika apstiprināti, vienlaikus minētais neliecina, ka visas šīs personas Tet veiktais pārkāpums ir ietekmējis. Tādējādi var secināt, ka ietekmēto personu skaits var būt mazāks.

Attiecībā uz pārziņa vai apstrādātāja atbildības līmeni, ņemot vērā ieviestos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, Inspekcijas direktore ieskatā Tet bija ieviesis dažus pasākumus risku mazināšanai, piemēram, PMLP sagatavoto personas koda verifikācijas rīku un e-pasta verifikāciju, vienlaikus šie rīki netika izvēlēti atbilstoši noteiktajam riskam.

Lēmuma 6.3. apakšpunktā attiecībā uz pārziņa vai apstrādātāja rīcību, lai mazinātu kaitējumu kas nodarīts datu subjektiem, norādīts, ka Tet ir novērsusi klientu, kuru identitāte nav apstiprināta, personas datu apstrādi pēc vairāku krāpniecības gadījumu konstatēšanas, tomēr soda apmēra noteikšanā minētais kritērijs nav ticis atbilstoši izvērtēts. Minētais apstākļi soda noteikšanā netika pietiekami ņemti vērā. Ņemot vērā, ka Inspekcijas direktore ieskatā Tet pēc pārkāpuma konstatēšanas (2021. gada oktobrī) veica efektīvu rīcību kaitējuma novēršanai, proti, uzsāka internetbankas autentifikācijas rīka ieviešanu pakalpojuma pieteikšanās brīdī, var secināt, ka pārzinis veica nepieciešamās darbības, lai novērstu turpmāku prettiesisku svešas personas datu apstrādes veikšanas iestāšanos. Tomēr Inspekcijas ieskatā šādas darbības tika veikta novēloti, jo pat pēc 2021. gadā Tet konstatētajiem pārkāpumiem *Tet+* pakalpojums turpināja pastāvēt, tas netika pārtraukts, kas nozīmē, ka vēl līdz 2022. gada 13. janvārim, kad Tet ieviesa pilnīgu internetbankas autentifikāciju pakalpojuma pieteikšanās brīdī, bija iespējamās pretlikumīgas darbības, piesakot pakalpojumu un izmantojot svešas personas personas datus.

Vadlīnijās noteikts, ka pārkāpuma smagums vērtējams, ņemot vērā konkrētās lietas īpašos apstākļus. Par pārkāpuma smagumu citastarp liecina konteksts, kādā personas datu apstrāde tiek veikta, piemēram, uzņēmējdarbība, bezpeļņas organizācija, politiskā partija, pārkāpuma tvērums, proti, vai tā ir nacionālā vai pārrobežu datu apstrāde. Tāpat arī datu apstrādes mērķis, iesaistīto datu subjektu skaits un kaitējuma apmērs ir vērā ņemami kritēriji, lai noteiktu pārkāpuma smagumu. Inspekcijas direktore norāda, ka lietā nav konstatējami īpaši apstākļi, kas norādītu uz pārkāpuma smago raksturu.

Par pārkāpuma ilgumu atbilstoši vadlīnijām ir noteikts, jo ilgāks ir pārkāpuma veikšanas laiks, jo lielāku nozīmi uzraudzības iestāde var pievērst šim apstāklim. Inspekcijas direktore ieskatā ir būtiski ņemt vērā laika posmu, kādā bija pieejams pieteikt pakalpojumu *Tet+* (līdz 2021. gada 31. martam pakalpojumu *Shortcut*) bez internetbankas autentifikācijas, proti, konstatējams, pakalpojumu *Tet+* varēja pieteikt no 2021. gada marta savukārt pilnīga internetbankas autentifikācija pakalpojumam *Tet+* tika nodrošināta tikai 2022. gada 13. janvārī. Tādējādi gandrīz gadu pakalpojuma

pieteikšana tika nodrošināta bez internetbankas autentifikācijas un personas identitātes pārbaudes, nepārliedzinoties, ka personas vārds, uzvārds atbilst personas norādītajam personas kodam.

Attiecībā uz datu subjektiem nodarīto kaitējumu, norādāms, ka vadlīnijās kaitējuma jēdziens tiek vērtēts atbilstoši Datu regulas 75. apsvēruma punktam, proti, nodarītā kaitējuma apmērs attiecas uz fiziskiem, materiāliem un nemateriāliem zaudējumiem. Norādāms, ka ar Tet veikto pārkāpumu tika ietekmēts datu subjekts – [..], vienlaikus Inspekcijas direktore vērs uzmanību, ka krimināllietā, kuras atsevišķi materiāli tika nosūtīti Inspekcijai, netika noskaidroti būtiski apstākļi, proti, kas pieteica pakalpojumu uz [..] vārda, izmantojot citas personas personas kodu, līdz ar to Inspekcijas direktore ieskatā datu subjektam nodarītais kaitējums nevar tikt atbilstoši izvērtēts.

Attiecībā uz personas datu apstrādes nolūku vadlīnijās ir ieteikts ņemt vērā to, vai personas datu apstrāde ir saistīta ar pārziņa pamatdarbību. Inspekcijas direktore uzskata šo par vienu no būtiskākajiem aspektiem, kas jāņem vērā, vērtējot pārkāpuma smagumu. Proti, ja personas datu apstrāde ir saistīta ar pārziņa pamatdarbību, tai arī attiecīgi jātiek pievērstai lielākai pārziņa uzmanībai, un pārzinis nevar aizbildināties ar normatīvā regulējuma nepietiekamu pārzināšanu vai atkārtotām darbinieku pieļautām kļūdām. Konkrētajā gadījumā personas datu apstrāde ir tikai daļa no Tet pamatdarbības kas veikta, lai sniegtu klientiem pakalpojumus. Ievērojot minēto, šis aspekts ir ņemams vērā, lai noteiktu zemāku sodu.

[13.2.] Izvērtējot soda apmēra noteikšanas kritērijus, Inspekcijas direktore ieskatā pārkāpuma smagums ir saglabājams kā vidēji smags. Saskaņā ar vadlīnijām gadījumos, kad pārkāpuma smagums ir vidējs, sākotnējais soda piemērošanas punkts būtu nosakāms 10-20% apmērā no piemērojamā maksimālā soda.

Nosakot sākotnējo soda piemērošanas punktu amplitūdā no 10-20%, jāņem vērā arī tas, ka Tet apgrozījums, kas pārsniedz 200 miljonus gadā ir uzskatāms par augstu.

Tādējādi maksimālais piemērojamais naudas sods atbilstoši Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā noteiktajam 4% sliekšnim ir 8 024 733,84. Ņemot vērā, ka vidēji smaga pārkāpuma gadījumā, sākotnējais piemērošanas punkts nosakāms 10-20% apmērā no piemērojamā maksimālā soda, sākotnējais piemērošanas punkts ir noteikts starp 802 473,38 un 1 604 946,77.

Inspekcijas direktore uzskata, ka, ņemot vērā to, ka pārkāpuma smagums ir vidēji smags un ir saskatāma Tet rīcība, lai novērstu neatbilstošas personas datu apstrādes gadījumus, ir pamatoti noteikt sākotnējo soda piemērošanas punktu 15% apmērā no maksimāli piemērojamā naudas soda summas, t.i., 240 742,02.

Vienlaikus, ņemot vērā šajā lēmumā konstatēto attiecībā uz soda apmēra kritēriju noteikšanas izvērtējumu, sākotnējam soda piemērošanas punktam nosakāms koeficients 5, kas kopā sastāda EUR 1 203 710,10.

[13.3.] Vienlaikus saskaņā ar vadlīnijām pēc soda matemātiskas aprēķināšanas sodu ir iespējams koriģēt, izvērtējot, vai tas sasniedz Datu regulā noteiktos soda mērķus – ir efektīvs, samērīgs un atturošs. Soda apmēram jātiek noteiktam saskaņā ar pārkāpuma izdarīšanas kontekstu.

[13.3.1.] Attiecībā uz šā lēmuma 13.2. punktā aprēķinātā soda EUR 1 203 710,10 efektivitāti jāvērtē, vai tas ir piemērots, lai nodrošinātu personas datu apstrādes atbilstību Datu regulai un sodītu pārzini.

Inspekcijas direktore konstatē, ka, sods ir piemērots un atbilstošs pārziņa sodīšanai, lai veicinātu atbilstību Datu regulai. Soda efektivitātes izvērtēšanā ņemams vērā, ka Tet administratīvā pārkāpuma procesa laikā sadarbojās ar Inspekciju, jau lietas izskatīšanas sākumposmā novērsa konstatētos pārkāpumus, veicot uzlabojumus *Tet+* pakalpojuma saņemšanā, nodrošinot, ka pakalpojumam iespējams pieteikties tikai ar internetbankas autentifikāciju. Papildus atbilstoši Tet mutvārdu paskaidrojumos norādītajam, tiklīdz tika konstatēti atsevišķi gadījumi 2021. gada oktobrī,

kad prettiesiski tikuši izmantoti citu personu dati, lai pieteiktu pakalpojumu, Tet reaģēja un izstrādāja nepieciešamo uzlabojumu plānu, lai turpmāk nebūtu iespējams ļaunprātīgi izmantot svešas personas datus pakalpojuma pieteikšanā. Atbilstoši Tet sniegtajai informācijai rakstveida un mutvārdu paskaidrojumos kopš 2022. gada 13. janvāra ir nodrošināta pakalpojuma *Tet+* pieteikšanās tikai ar internetbanku. Vienlaikus attiecībā uz soda efektivitātes izvērtējumu tika ņemts vērā, ka līdz šim Tet ir ticis piemērots rājienis par datu apstrādes pārkāpumiem un iepriekš konstatētās neatbilstības nav atturējušas Tet no turpmākiem pārkāpumiem, kas liecina, ka šāds korektīvais līdzeklis vairs nevarētu sasniegt mērķi un rājiena izteikšana neatturēja pārzini no citu Datu regulai neatbilstošu darbību veikšanas.

Ņemot vērā minēto, Inspekcijas direktores ieskatā noteiktais naudas soda apmērs ir efektīvs, savukārt ievērojama naudas soda uzlikšana nevis motivētu pārzini nodrošināt atbilstību Datu regulas prasībām, bet, gluži otrādi, varētu radīt izpratni, ka neatkarīgi no tā, vai tiek veikta aktīva rīcība un neatkarīgi no pārziņa subjektīvās attieksmes, pārkāpumam tāpat tiks piemērots vienāds naudas sods. Inspekcijas direktores ieskatā būtiskākais ir panākt, lai pārziņi ir motivēti personas datu apstrādes uzlabojumus veikt bez piespiedu mehānismu pielietošanas. Tajos gadījumos, kad no pārziņa puses ir vērojama neieinteresētība, bezdarbība vai apzināta izvairīšanās par efektīvu rīku atbilstības Datu regulai nodrošināšanai būtu uzskatāms ievērojamāks naudas sods, savukārt, kad pārziņa rīcība liecina par vēlmi nodrošināt atbilstību datu apstrādes normatīvajam regulējumam, naudas sodam būtu jābūt mazākam.

[13.3.2.] Samērīguma princips nosaka, ka piemērotajam sodam nevajadzētu pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķi. Ja ir iespējams mērķi sasniegt ar vairākiem līdzekļiem, jāizvēlas mazāk aizsvarošais. Vērtējot samērīgumu, pārkāpums ir jāaplūko kā vienots veselums, galveno uzmanību pievēršot pārkāpuma smagumam kā tādām. Līdz ar to ir izvērtējams, vai sods ir samērīgs atbilstoši pārkāpuma smagumam un uzņēmuma lielumam un apstāklim, ka sodam nevajadzētu pārsniegt nepieciešamo, lai sasniegtu Datu regulas mērķi.

Inspekcijas direktore paskaidro, ka, ņemot vērā Tet ievērojamo apgrozījumu, kā arī apgrozījuma apmēru pēdējo 3 gadu laikā, nesaskata uzņēmuma ekonomiskās dzīvotspējas riskus vai citus īpašus apstākļus izvēlēta administratīvā naudas soda apjoma nesamērīgumam ar uzņēmuma finansiālo stāvokli, līdz ar to atzīst, ka izvēlētais administratīvā naudas soda apmērs ir samērīgs.

[13.3.3.] Atbilstoši vadlīnijām naudas sodam ir jābūt arī atturošam no turpmāku pārkāpumu izdarīšanas. Proti, atturošs sods ir tāds, kam ir patiens preventīvs efekts. Naudas sods ir atturošs, ja tas neļauj personai pārkāpt Eiropas Savienības tiesībās izvirzītos mērķus un noteikumus. Ievērojot lēmumā izvērtētos apstākļus un pārkāpuma būtību, Inspekcijas direktore konstatē, ka izvēlētais administratīvā naudas soda apmērs ir atturošs.

Inspekcijas direktores ieskatā administratīvais pārkāpums ir kvalificēts pareizi un attiecīgi pareizi ir izvēlēts administratīvā soda veids – naudas sods – un piemērots Administratīvo naudas sodu apmēra noteikšanas mehānisms, tomēr, atkārtoti izvērtējot administratīvā naudas soda noteikšanas kritēriju nozīmi konkrētajā lietā, Inspekcijas direktore konstatē, ka naudas sodu ir nepieciešams koriģēt atbilstoši izvērtēto kritēriju nozīmei lietā, lai tas atbilstu iepriekš minētajiem soda noteikšanas principiem.

Ievērojot minēto, Inspekcijas direktore uzskata, ka naudas soda koriģēšana, nosakot to 15 % apmērā no sākotnēji aprēķinātās summas, kā arī individualizējot sodu, ņemot vērā lietas apstākļus un Tet rīcību, proti, piemērojot naudas sodu EUR 1 200 000,00 apmērā, būtu pietiekama, lai atturētu Tet no turpmākiem datu apstrādes pārkāpumiem.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 132. pantu, 168. panta

pirmo daļu, 172. pantu un 173. panta pirmās daļas 4. punktu, Datu regulas 58. panta 2. punkta i) apakšpunktu, Inspekcijas direktore

nolēma

grozīt ar Inspekcijas 2022. gada 15. jūlija lēmumu Nr.[..] “Par soda piemērošanu” piemērotā administratīvā naudas soda apmēru, nosakot SIA “Tet”, reģistrācijas numurs 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu iela 105, Rīga, LV-1011, par Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā paredzētā administratīvā pārkāpuma veikšanu administratīvo naudas sodu **EUR 1 200 000, 00** (viens miljons divi simti tūkstoši *euro*,00 centi) apmērā.

Naudas sods pilnā apmērā samaksājams ne vēlāk kā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas jebkurā bankas iestādē vai arī pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām šis lēmums saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 262. un 269. pantu nekavējoties tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Rekvizīti naudas soda samaksai:

Saņēmējs: Valsts Kase

Reģistrācijas Nr.: 90000050138

Konta Nr.: LV69TREL1060191019200

Saņēmēja BIC kods: TREL LV22

Piezīmes: Norādīt šī lēmuma numuru.

Administratīvā pārkāpuma procesā piemēroto naudas sodu, piespiedu naudu, atlīdzināmos procesuālos izdevumus un zaudējumus dabas resursiem var samaksāt portālā www.latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa.

Lūdzam ņemt vērā, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 568. pantam, lēmuma brīvprātīga izpilde pēc tam, kad izpildu dokuments iesniegts piespiedu izpildei, neatbrīvos no pienākuma atlīdzināt izpildes izdevumus tiesu izpildītājam.

Vienlaikus informējam, ka Sabiedrībai, ievērojot Administratīvās atbildības likuma 266. panta otro un trešo daļu, ir tiesības uz naudas soda izpildi daļās, ja pastāv objektīvi apstākļi, kuru dēļ naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņā nav iespējams pilnā apmērā izpildīt nolēmumu par sodu.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 184. panta pirmo daļu un 186. panta pirmo daļu šo lēmumu Tet var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā no dienas, kad paziņots lēmums administratīvā pārkāpuma lietā rajona (pilsētas) tiesā pēc Sabiedrības juridiskās adreses, sūdzību iesniedzot Datu valsts inspekcijā (Elijas ielā 17, Rīgā, LV-1050), kura triju darbdienu laikā pēc sūdzības iesniegšanas termiņa beigām, sūdzību ar lietas materiāliem nosūta rajona (pilsētas) tiesai pēc piekritības.

Direktore

J.Macuka

[..]